

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG91170	ImageGroup:	I1KG109125
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྒོམ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། sdom gsum gyi bslab bya phyogs bsgrigs/
Author:	རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ། rdo rje rgyal po/
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	munich
Publisher:	garchen stiftung
Date:	2018
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138, USA. Comments: 7/2018

༄། །ཐོ་མ་གསུམ་གྱི་བསྐབ་བྱ་ཕྱོགས་བསྐྱིགས།

Phagmodrupa and Jigten Sumgön

The Vows of the Three Vehicles

How to Train in the Vows of Buddhist Practice

༄༅། །སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

Original Tibetan Text
Edited by Khenchen Nyima Gyaltsen

Translations

ENGLISH

Phagmodrupa and Jigten Sumgön

The Vows of the Three Vehicles

How to Train in the Vows of Buddhist Practice

Translated by Solvej Hyveled Nielsen

Edition Garchen Stiftung: Munich 2018

ISBN 978-3-945457-18-4

GERMAN

Phagmodrupa und Jigten Sumgön

Die Gelübde der Drei Fahrzeuge

Wie man sich in den Gelübden
der buddhistischen Praxis übt

Aus dem Tibetischen von Sonam Spitz

Edition Garchen Stiftung: München 2019

ISBN 978-3-945457-20-7

RUSSIAN

Пхагмодрупа и Джигтен Сумгон

Обеты Трех Колесниц

Наставления по обетам буддийской практики

Перевод с тибетского на русский – Вита Тейване

Edition Garchen Stiftung: Мюнхен 2018

ISBN 978-3-945457-19-1

SPANISH

Pagmodrupa y Shigten Sumgon

Los votos de los tres vehículos

Una guía de adiestramiento en los votos budistas

Traducido por Gonzalo Perilhou

Edition Garchen Stiftung: Múnich 2018

ISBN 978-3-945457-18-4

Editorial Policy and Conventions of the Edition

The corrections to these Tibetan texts are based on Khenchen Nyima Gyaltsen's explanations, and when substantial corrections (i.e., changes that affect the meaning) have been made, these have been reported in footnotes according to the following conventions:

First, the part from the main text to which the note refers (*lemma*) is repeated, followed by "]. This is followed by an abbreviation for the kind of editorial change that has been made in that case. These are either *add.* for an addition, *conj.* for a conjecture, i.e., a reading that is deemed better or more probable, and *em.* for an emendation, i.e., a reading that is held to be better. Although the distinction between *conj.* and *em.* is a subjective one, in the case of the latter there is generally a greater confidence in the correctness of the proposed change.¹ In any case, the change can be checked against the reading of the original version, as this is reported at the end of the footnote, preceded by ";;". Other changes are written out in sentences in the footnotes. Insubstantial changes, however, such as changes concerning punctuation, arrangement into paragraphs, and *sandhi* are not reported.

The small letters occurring in Phagmodrupa's text (p. 51) are notes, probably added by later masters. In the translations, however, these have been translated as part of the text.

¹ The usage of editorial terms here is based on Isaacson, Harunaga, *Materials for the Study of the Vaiśeṣika System*, Dissertation at Rijksuniversiteit Leiden 1995, p. 54.

དཀར་ཆག

ཐོག་མའི་གསལ་བཤད་.....	5
དབལ་པག་མོ་གྲུ་བ་དོ་ཇི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར་.....	8
འབྲི་གུང་པ་སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོའི་རྣམ་ཐར་.....	11
སྐབས་འགོ་དང་མོ་ཐར་གྱང་སེམས་བཅས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འབོག་ཆོག་དང་བསྐྱབ་བྱ་.....	12
གྱང་ཚུབ་སེམས་དབའི་སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་.....	31
སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་བའི་འགྲེལ་བ་.....	34
དོ་ཇི་ཐེག་པ་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བསྐྱུས་པ་.....	66
ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་བརྒྱད་བ་.....	70
ཅ་ལྷུང་གི་རྣམ་བཤད་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ་.....	73

༥ ཐོག་མའི་གསལ་བཤད།

ནམ་དག་ངེས་འབྱུང་ཁྱིམ་སྡེ་གི་ཞིང་སྡེ་ལ།
གཞན་པན་བྱང་ཆུབ་སེམས་གི་སྡེ་མོན་བཏབ།
རིམ་གཉིས་སོ་ནམ་ལེགས་པར་སྒྲིན་པ་ལས།
པན་བདེའི་འབྱུང་གཞན་པ་ནམས་ལ་འདུད།

དེ་ཡང་པན་དང་བདེ་བ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་སྒོ་གཅིག་ལུ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་
བསྐྱབ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་། ཆོས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནས་
བཟུང་ཤི། གསང་བ་རིག་འཛིན་སྒྲགས་གི་སྒྲོམ་པའི་བར་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་ལ། ལག་ལེན་
དང་དགག་སྐྱབ་གི་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་ཤི། རྒྱལ་སྤྱི་
ཐོག་མ་མེད་བཟང་པོས། པན་བདེའི་འབྱུང་གཞན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ནམས། །དམ་ཆོས་
བསྐྱབས་ལས་བྱུང་ཤི་དེ་ཡང་ནི། །དེ་ཡི་ལག་ལེན་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས། །རྒྱལ་སྤྱི་ནམས་གི་
ལག་ལེན་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐུབ་དབང་འཛིན་ཏེན་གསུམ་
མགོན་གྱིས། མི་ཤེས་གཏི་ཐུག་ཉེས་པ་གཞན་ལས་ཆེ། །གསུངས་པ་ལྟར། རང་རེ་ནང་བསྟན་གྱི་
སྒོར་ཞུགས་སོ་བྱང་སྒྲགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་མཐའ་དག་ཞུས་བྱང་། དེ་དག་གི་བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱ་
གངས་དང་། ཉེས་ལྟར་བྱུང་བ་ནམས་བཤགས་ཚུལ་སོགས་རོབ་བསྐྱས་ཞིག་མ་ཤེས་ཆེ། སྒྲོམ་
པ་དང་དབང་ཞུས་པ་དེ་དག་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཉོན་ཆེ་བས། དེས་
ན་ད་ལན་མགར་ཆེན་ཐེངས་ཅུ་ཆོགས་པས་མཐུན་འགྱུར་དང་། །ཁོ་བོས་བཤད་ཁྱིད་བྱས་ཏེ་
དེ་ཤིན་ཅི་དང་། དེ་བཞིན་འཇར་མན། ལུ་རུ་སྤ། སི་པན་ནེ་ཤི་བཅས་སྐད་རིགས་བཞིའི་ཐོག་ལོ་
རྩ་བ་ཁག་གཅིག་ལྟན་འཛིན་ཐེངས་གཉིས་གྱིས། ཆོས་རྗེ་འཛིན་ཏེན་གསུམ་མགོན་གྱིས་
མཇེད་པ་གཙོ་བོ་སོར་སྒྲོམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པའི་གཞུང་ཆོན་གཅིག་ དེ་བཞིན་སྒོ་བ་དཔོན་ཅ་རྩ་
གོ་མིས་མཇེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་ཏེ་དབྱངས་གྱིས་

མཛད་པའི་སྐྱགས་ཀྱི་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བའི་འགྲེལ་བ་མགོན་པོ་པག་མོ་བྱ་བ་ས་མཛད་
བ་བཅས་ཆོས་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་(སྟོན་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་)ཞེས་པའི་དེབ་འདིར་སྟོགས་
སྟེག་ཞུས།

དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་བ་མཛད་པ་པོ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལ། སྐྱགས་ཀྱི་ཅ་བ་དང་ཡན་
ལག་གི་ལྷུང་བའི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་པོའི་ཐད་ཐོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བེར་མ་
པས་མཛད་པར་བཞེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་སྟོབ་དཔོན་སྟེག་པ་རྟོལ། དེ་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་
རྟོད་བྱངས་ཀྱིས་མཛད་པར་བཞེད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་མཆིས་ལ། འདིག་རྟེན་
གསུམ་མགོན་གྱིས་སྟོབ་དཔོན་རྟོད་བྱངས་ཀྱིས་མཛད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་སོར་བཞག་གིས་
འདིར་ཡང་མཆོན་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་བྱང་སྟོན་གྱི་པམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བར་ཀུན་དགེས་དྲག་པོས་
ཟེན་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། པག་མོ་བྱ་བ་ས། ཉོན་མོངས་པ་དྲག་ཅེས་བྱ་བ་ནི།
མ་དད་པ་དང་མ་གྲུས་པ་དང་། ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲིམས་བཞི་པོ་དྲུལ་བ་ལ་འགྲོད་པ་མེད་ལ་སྟོན་
པ་བཏང་ན། ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེ། ཡང་ན་དགག་པའི་སྟོ་
ནས་ངོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་མེད་ལ། ཉེས་དམིགས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་བཟུ་བ་གཉིས། སྐྱབ་པའི་
སྟོན་པ་ཉེས་སྟོད་ལ་ད་དུང་ཡང་ཡང་བྱེད་འདོད་ལ། རང་གི་ཉེས་སྟོད་དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
ཞིང་དགའ་བ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཆང་བའི་ལྷུང་བ་གཞུང་དུ་བསྟན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཅ་བའི་ལྷུང་
བའམ་པམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། ཡན་ལག་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་ཉེས་དམིགས་སུ་
མི་ལྟ་བའི་ཐོག་ཡན་ལག་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཆང་བའི་ལྷུང་བ་ནི་ཉེས་ལྷུང་འབྱིང་། ཉེས་དམིགས་
སུ་མི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞན་གསུམ་མམ་གང་རུང་གིས་ཟེན་པར་ཉེས་ལྷུང་ཆུང་བར་འདོག་
དགོས་སོ། །

དེ་བཞིན་སྐྱགས་སྟོན་སྐྱབས་ཅ་བའི་ལྷུང་བར་འདོག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་
བསྐྱང་བ་དང་། དེ་ལ་དེར་ཤེས་ལ། ལུས་རག་གི་སྦྱོར་ལ། མཆོན་ཆ་ལ་སོགས་པས་འཆོ་བ་
འཕྲོག་ལ། ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་འགྲོད་པ་མེད་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལ། བདག་ཉིད་མ་འབྱུལ་བ་
བཅས་ཡན་ལག་བདུན་ཆང་བའི་ཆེ་ཅ་ལྷུང་ངམ་པམ་པར་འདོག་པ་པག་མུས་གསུངས་པ་ལྟར་

རམ། ཡང་ན་ཡན་ལག་བདུན་ཚང་བའི་ཆེ་ཆ་ལྟར་དང་། དེ་བཞགས་དུས་ལས་འདས་པ་ན་པམ་
 བར་འཛོག་དགོས་པ་བཅས་ནི་ངེས་དགོས་པ་གཙོ་བོར་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྤང་སྤང་ངོ་ཞེས་པས་
 བསྐྱབ་པ་ལ་གྱུས་པ་དང་། ཉམས་ན་འང་ཉེས་པ་ལས་དུས་སྤྱར་དུ་སྤང་སྤང་བ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོ་
 མཆན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་རྗེ་འཛིན་ཉེན་གསུམ་མགོན་གྱིས། ཉམས་ལས་
 མ་ཐོབ་པ་ཉེས་པ་ཆེ། གསུངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་སྟུམ་མོ། །

དེས་ན་དེ་བའི་དེར་གང་སྐྱབ་གྱིས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ལ་སྤྱད་ཆད་གང་ལེགས་
 གྱིས་བཞག་ཁྱིད་དང་བསྐྱར་ཁྱུས་བྱས་ཁྱུལ་ལགས་ཀྱང་། དེད་ཅག་སོ་སྤྱེས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་ཅན་ཡིན་
 ག་ཞེས་ནོར་འཁྱུལ་གྱི་ཆ་ཡང་མི་ཉུང་བ་བྱུང་ཡོད་ངེས་ལ། མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་བ་ཡོད་
 ཞག་དུ་མ་བཞག་པར་གཞིགས་ཞིབ་ནན་པོས། གཟུར་གནས་གྱིས་ཆོག་དོན་གང་གི་ཐད་ལེགས་
 སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་བསྐྱབ་བྱ་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བར་ང་ཆོས་གྱུས་པ་དང་དགའ་བས་དང་ལེན་
 ཁུ་ཁྱུ་ལགས་ན་དེ་ལུགས་བཅེ་གཞིགས་ཡོང་བ་དང་།

མཐའ་དོན་འདི་ལྟར་བསྐྱར་ཁྱུས་དང་པར་དུ་བསྐྱན་པའི་ལེགས་བྱས་ཀྱི་དགོ་ཆོགས་ངེ་
 སྟེད། རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་འགོ་རྣམས་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་སྟོན་འདུན་གྱི་
 མཆོམས་སྟོར་དང་བཅས།

མཁན་པོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་འཇར་མན་འབྲི་བྱང་བཀའ་བརྒྱད་མི་ལའི་སྐྱབ་སྟེར་
 གྱི་ལོ་༢༠༡༢ ཟླ་བ་༠༩ ཆོས་༠༩ གེས།

༩ དཔལ་པག་མོ་གྲུ་བ་རྩོ་རྩེ་རྒྱལ་པོའི་ནམ་ཐང།

སྤྱང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཞི་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ། །

ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་སྤྱིད་པའི་གཡང་ས་ཁེགས། །

བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་ལ་གཞོལ་བ་ཡི། །

བཀའ་བརྒྱུད་སྤྲ་མའི་ཞབས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆོལ། །

དེ་ལ་འདྲིར་དཔལ་པག་མོ་གྲུ་བ་རྩོ་རྩེ་རྒྱལ་པོའི་ནམ་ཐང་ཅུང་ཟད་ཁྱ་ན། ཁམས་འབྲི་རྒྱུ་
རྒྱུ་མེ་ཤོད་དུ། ཡབ་ཨ་དར་དང་། དུམ་བཅུན་ནེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་
ལྷགས་སྟག་ལོར་(1110)འབྱུངས། ཅུང་དུའི་དུས་ནས་སྤྱི་བ་སྤྲ་མ་བླན་པ་དང་། སེམས་
གནས་པ་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད།

དགྲུང་ལོ་དགྲའི་སྐབས་བྱ་བྱི་ལྷ་ཁང་དུ་མཁན་པོ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་འབར་དང་། སློབ་དཔོན་
ལོད་ཟེར་རྒྱ་མཆོ་གཉིས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་། མཆོན་རྩོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་བཏགས། ཁམས་སུ་སྤྲ་མ་བཅུ་
དྲུག་ཙམ་བསྟེན། དེ་ནས་དབྱུས་སུ་བྱོན་ནས་དགྲུང་ལོ་ཉེར་ལྷ་ལ་རྒྱལ་སྤུང་བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་
ཆེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་འབར་(1079–1154) གྱིས་མཁན་པོ་དང་། རྒྱ་དམར་བ་བྱུང་རྒྱལ་
གྲགས་གྱིས་ལས་སློབ། ཨར་བྱུང་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གསང་སྟོན་བྱས་ནས། དགེ་འདུན་གྲངས་
ཆང་བའི་དབྱུས་སུ་བསྟེན་པར་རྩོགས། སྟོད་ལུང་རྒྱ་དམར་བ། ལུ་བ་ཆོས་སེང་(1109–
1169)། དཔལ་ཆེན་རྒྱ་ལོ་(1203–1282)། བྱ་ཡུལ་བ་ཆེན་པོ་(1075–1138)། བྱང་
སེམས་སྤྲ་བ་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་སྤྲ་མ་མང་པོའི་དུང་ནས་བྱུན་མོང་གི་གཞུང་དུ་མ་གསན། མ་
ཅིག་ཞེ་མ་(1062–1149)སོགས་བྱུང་མེད་གྱི་སྤྲ་མ་རང་ཡང་བཅུ་གསུམ་ཙམ་བསྟེན། བྱང་
པར་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྤྱིང་པོ་(1092–1158)ལས་ལམ་འགྲུས་ཞུས་ནས་བསྐྱོམས་པས་
ཉམས་བཟང་པོ་བྱུང་། ཁམས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་ཞེས་བྱགས་མཉེས་པོ་མཛད། འཁོར་བར་
འབྱམས་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དེ་སྤང་དགོས་པར་འདུག་དགོངས་པ་བྱགས་ལ་འབྱུངས་
ནས། སྤྲ་མ་ཀུན་ལ་བྱིས་ཀྱང་བྱགས་ལ་བབ་པའི་ལན་མ་བྱུང་། སྐབས་དེར་སྤྲ་མ་པོ་པའི་མཁས་
དང་བྱུབ་པའི་ནམ་ཐང་གསན་ཏེ་སྤྲ་མ་པོར་བྱོན་ནས། སྤྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་

རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་གང་ལགས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་(1079–1153)ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རོ་མ་
 ཤེས་པས་ཡིན་མོད་གསུངས། དེ་ཙམ་གྱིས་ངེས་ཤེས་གཏིང་ནས་སྐྱེས་ཏེ་ཁྱིད་ཞུས་པ་ན། ཐུག་
 རྒྱ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་རྟོགས་ནས་ངོ་ཤེས་འབྲུང་བ་ལྟར་གྱུར། དེ་ནས་
 སྐམ་པོ་བ་ལ་མངའ་བའི་དབང་ཁྱིད་མན་ངག་ཐམས་ཅད་བྱམ་པ་གང་གྱུའི་ཚུལ་དུ་ཞུས་ནས་སྐྱ་
 མ་གཤེགས་བར་དུང་དུ་བཞུགས་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས།
 རྗེ་སྐམ་པོ་པས་ང་དང་དགེ་བཤེས་ཁམས་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་རྟེན་ཙམ་མེད་ཁྱིད་བྱ་སྒོ་བ་རྣམས་
 གྱིས་གདམས་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་ཁོང་ནས་ཞུས་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏེ་ཞི་བར་གཤེགས། དེ་
 རྗེས་སྒོ་མ་ཚུལ་(1116–1169)གྱི་ཞབས་ཕྱིར་ལོ་གཅིག་བཞུགས། རྗེ་སྐམ་པོ་པས། ཁྱིད་
 གྱི་གདུལ་བྱ་ངམ་མོད་རིན་གཤི་དུང་དུ་ཡོད་ཅེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། ཕྱིས་སུ་ཕག་མོ་གྱུར་གྱོན་
 ཏེ་འངག་སྐྱེལ་ཙམ་གྱི་བཞུགས་གནས་ལ་བཞེན་ནས་གདན་ཆགས་པས། མཆན་དངོས་རྟོ་རྟེ་
 རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཡང་། ཕག་མོ་གྱུ་བ་དང་། མཐའ་རྩ་པར་གྲགས། ཞེད་གྲུ་ནས་རེ་གཅིག་གི་བར་འགོ་
 དོན་མཛད། སྒོ་བ་ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་ལས་འགོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་ས་ཆེན་
 པོའི་མཐར་ཁྱབ་པ་སྟེ། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་གི་ཐེང་བས་(1504–1566)ཆོས་འབྱུང་མཁས་
 པའི་དགའ་སྟོན་ལས། བཀའ་བརྒྱུད་ཚུགས་པའི་བྱ་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་བརྒྱུད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 འབྲི་གྱུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྒོ་ལ་བྱེད་སྒྱོ་བ་པ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་(1143–
 1217)། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ལ་འབྱེད་སྒྲིང་རས་པད་མ་རྟོ་རྟེ་(1128–1188)།
 ལྷག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ལ་འབྱེད་ཐང་པ་བཟུལ་ཤེས་དཔལ་(1142–1208)། ཁྱོ་ཕུ་
 བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ལ་འབྱེད་རྒྱ་ཆ་ཀུན་ལྷན་རས་པ་(1148–1217)། སྐར་པ་བཀའ་བརྒྱུད་
 ཀྱི་སྒོ་ལ་འབྱེད་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་(1135–1203)། ཡེལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ལ་འབྱེད་ཡེ་
 ཤེས་བཅེགས་པ་(1134–1171)། གཡའ་བཟང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ལ་འབྱེད་ཟ་ར་བ་སྐལ་
 ལྷན་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ་(1169–1233)། ལུག་གསེབ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ལ་འབྱེད་སྟེ་ཕུའི་
 བྱེད་སྒོ་མ་ཆེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེ་(1144–1204)སོགས་འཁོར་ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་
 ཁྱབ་པ་འདུས་ཏེ། ཆོགས་པ་བརྒྱུད་བརྒྱ་ལ་གདུགས་ཐོགས་ལྟ་བརྒྱ་ཟེར་བ་དུང་ཞིང་།
 བཞུགས་གནས་ལ་འང་མཐའ་རྩ་ཀུན་བཟང་ནགས་ཆལ་ཞེས་གྲགས་ལ། མི་རྣམས་གྱིས་འོག་

མིན་གྱི་ཞིང་ཟེར་བ་ནགས་ཚལ་འདི་ཁ་དང་། ལྷོན་པ་དོ་རྩེ་འཆང་ཟེར་བ་བདེ་གཤེགས་པག་གྲུ།
 ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་ཟེར་བ་ད་ལྷའི་འདུས་པ་འདི་རྣམས་ལས་ལོགས་སུ་ཅི་ཡོད་ཅེས་
 གྲགས་སོ། །དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་བཞེས་པ་ན། ལྷའི་བཀོད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟུལ་པ་སོགས་ངོ་
 མཚར་བའི་མཛད་པ་སྣ་ཆོགས་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ཆིམ་པར་མཛད། དའི་ཁ་གདོང་སྟོན་
 བོ་འདི་ལ་ལྷོས་དང་བྱིད་རྣམས་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཁག་ཐེག་གསུངས་ནས། དེ་གཅིག་པ་
 ལྷགས་སྟག་ལོའི་(1170)པོད་རྒྱ་དགྲུ་བའི་ཉེར་ལྷ་ལ་དགོངས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་
 ཆོ། ལྷ་གདུང་གི་ཞབས་རྩེས་དང་། ལྷར་ཁང་གི་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་ལྷར་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་
 བཞུགས་པར་སྣང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ངོ་། །

མཆོག་གི་སྒྲ་མར་མོས་གུས་ས་གཞི་གཤེན།

སྟོང་པོའི་སྟུབ་ལ་བཙོན་པའི་ཅ་བ་བརྟན།

མཁའ་ཁབ་འགོ་ལ་སྟོང་རྩེའི་སྟོང་པོ་སྒྲ།

སེམས་རྒྱད་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུས་སྟུག་པར་ཤོག།

༩ འབྲི་གྲང་སློབ་པ་འཛིན་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོའི་ནུས་ཐང་།

མདོ་ཁམས་སུ་ཆུ་པག་(1143)ལོར་འབྲུངས། གཞིན་དུས་ནས་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་མངའ་ཞིང་ཡབ་
ཆོས་པལ་ཆེར་མཁུན། པག་མོ་གྲུའི་སྟན་པ་གསན་པས་དཔེ་མེད་པའི་དད་པ་འབྲུངས་ཏེ། རྩ་བ་
ཤར་བ་ན་ཡ་གིས་ངའི་བླ་མ་དེ་མཇལ་གྱི་ཡོད་ཆོད་དགའ་བ་ལ་སྟམ་པའང་བྱུང་། དེ་ནས་དབྱུས་
གཙང་དུ་བྱོན། འགྲོ་མགོན་གྱི་ཞབས་བྱུང་དུ་ཕེབས་ནས་རྩ་བ་སྟམ་ཆུ་ཅ་གཉིས་བསྟེན། དེའི་ཆེ་
རྟེན་དགོ་བསྟེན། ན་བཟང་ར་ཐུལ་ཞིག་བཞེས་པས་དགོ་བསྟེན་ར་ཐུལ་ཅན་ཞེས་གྲགས་ལ། རྩ་
མ་མཉེས། ཁྱོད་ལ་སྟོམ་ཆེན་བཟང་པོ་ཞིག་འོང་། སྟོམ་ཆེན་ཅམ་ལ་བཟང་བ་ཞིག་འོང་ཞེས་ལུང་
བསྟན། འགྲོ་མགོན་གཤེགས་ནས་ཨེ་ཆུང་ཕྱག་པར་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པས་སློ་བྱར་དུ་
སྟུན་མཛེ་དག་པོ་ཞིག་བྱུང་། རྩ་གསེབ་དུ་བཞུགས་ཏེ་རོ་སྤྲུལ་གྱང་མི་མཐོང་བ་ཞིག་བྱ་སྟམ་ནས་
བྱོན་པར་ཆས། ཡི་དམ་སྟུན་རས་གཟིགས་གྱི་སྤྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ། སྤྱུ་ཤེད་ཆུང་བས་
ཁ་བྱབ་དུ་ཆུང་ཞིག་ལུས་པ་ན། དང་པོར་རང་གི་སྤྱུ་བ་ཕྲལ་བས་མ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གྱི་སྤྱུ་བ་ཕྲལ་བས་མས་པས་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་བཞེད་སྤྲགས་མེད་པ་ཞིག་འབྲུངས། ས་ཐམས་
ཅད་སྤྱུན་ཆབ་གྱིས་བརྒྱན། སྤྱུ་གཏོན་དེ་སྤྱུ་ལས་ལས་ཐོན་སོང་བ་གཟིགས། སྟོམ་རོ་གཅིག་གི་
རྟོགས་པ་ཐུགས་ལ་འབྲུངས་པས་ཞག་གསུམ་རྩོ་བཞིའི་ནངས་པར་ན། །མི་ཁོ་བོའི་ལས་ངན་རང་
སར་དག །ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་བརྟེས། དགྲུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ལ་པག་མོ་གྲུར་ཞང་སྟམ་
ཐོག་པས་མཁན་པོ། ཅི་ལུང་པས་སློབ་དཔོན། གཉལ་བ་འདུལ་འཛིན་གྱིས་གསང་སྟོན་བྱས་ཏེ་
ཆེག་རྟོགས་མཛད། གཉལ་བ་འདུལ་འཛིན་ལས་མདོ་ཅ་ལེགས་པར་བསྐྱབས། བྱིས་འབྲི་གྲང་
དུ་བཞུགས། བསྟན་པའི་ཅ་བ་དགོ་འདུན། དེའང་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རག་ལས་པར་
གཟིགས་ནས། དཔེན་པའི་གནས་སུ་འདུག་པ་དག་གྱང་བག་ཡངས་སུ་མི་འཇུག ཁ་ཆེ་བཞ་ཆེན་
ཤུག་བྱིས་མགོན་པོ་སྤྱུ་བ་གྱི་སྤྱུལ་པར་ངོས་བཟུང་། དོན་ལྔ་པ་མེ་གྲང་(1217)ལོའི་ས་ག་རྩ་
བའི་ཆེས་ཉེར་ལྔ་ལ་གཤེགས། སློབ་མ་གྲུབ་པ་བརྟེས་པ་བགྲང་གིས་མི་ལང་ངོ་ །

༡༡། །སྐྱབས་འགོ་དང་སོ་ཐར་བྱང་སེམས་བཅས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འབོག་ཆོག་
དང་བསྐྱབ་བྲ། །

ན་མོ་རྩ་གུ་རུ།

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཀྱན་ཀྱི་བབས། །
འགོ་བའི་བདེ་སྦྱིད་སྐྱབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མཆོག་ །
སྦྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་མད་བྱང་བ། །
སྒྲིམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྦྱེས་བུ་དག་
གིས། སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྒྲིམ་པ་སྤང་བར་འདོད་ན། ངན་སོང་དང་འཁོར་
བ་མའི་འོབས་བཞིན་དུ་བསམས་ལ། སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྟན་
པ་སྟན་མཐོན་པོ་ལ་བཞུགས། དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་བཤམས། ལྷ་མ་
ལ་ཡོན་ཕུལ། ཐལ་མོ་སྦྱར། ཙམ་པུར་བསྐྱད་ནས་རྗེས་སྒྲོས་བྲ་བ་ནི། སྒྲོབ་
དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དུས་འདི་ནས་
བཟུང་སྟེ། ཇི་སྦྱིད་འཆོའི་བར་དུ། ཀྱང་གཉེས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ སངས་
རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
མཆོག་ ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ འཕགས་པའི་

དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཤོ། །

སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་པན་ཡོན་ནི། དཔག་ཏུ་མེད་ཀྱང་མདོར་བསྐྱུས་ན་
བརྒྱད་དེ། ཉང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པའི་པན་ཡོན་དང་། སྡོམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་པན་ཡོན་དང་། འབྱུང་པོ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་བསྐྱབ་
པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བ་
དང་། འེན་ས་ངན་སོང་དང་ངན་འགྲོར་མི་འགྲོ་བའི་པན་ཡོན་དང་། ལམ་
བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་པན་ཡོན་དང་། མཐར་སྐྱ་ན་མེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་དང་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །

པན་ཡོན་དེ་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་འདི་རྣམས་ལ་སློབ་དགོས་ཏེ།
སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ལྷ་གཞན་ལ་ཕྱག་མི་འཆེལ། ཆོས་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་ལ་འཆེ་བ་སྤང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་
སོང་ནས་མི་སྤྲུལ་གས་ཅན་མི་བསྤྲུན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་
ཆད་དང་ལྷན་པ་ཡན་ཆད་ལ་གྱུས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྡིག་དང་བྱ་དགའི་
ཆེད་དུ་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་བ་དང་། དགོས་ཆེད་བྱུང་
པར་ཅན་བྱང་ན་ཡང་ཐབས་གཞན་མི་བཅུལ་བ་དང་། དུས་དང་དུས་ཀྱི་
མཆོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཕྱོགས་གར་འགྲོ་བ་དེའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
བ་དང་། སྤེལ་ཞིང་སྤྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །

བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་ལ་བྱུག་དང་མཆོད་
 པ་བྱས་ནས། དེས་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་བརྟན་པོས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོས་བཏབ་ནས་སྟེས་པའི་དུས་སུ། བ་འཛོ་བའི་
 ཚུལ་དུ་བསྒྲུབ་ནས་རྗེས་སྒྲོས་བྱ་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས། ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་
 དུ། ཀླུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །
 ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་། དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སྟོབ་དཔོན་
 དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟེན་
 གནས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་རྗེས་སྒྲོས་བྱ། སྟོབ་དཔོན་
 གྱིས་ཐབས་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་མས་ལེགས་སོ་བྱ། སྟོམ་པའི་རྗེས་སྒྲོས་བྱ་བ་ནི།
 སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
 དེ་དག་གིས། ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཉ་དང་གནམ་སྟོང་ཆེས་བརྒྱད་ལ། སྟོག་
 གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ། སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྤར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་། ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཉ་དང་གནམ་སྟོང་ཆེས་
 བརྒྱད་ལ་སྟོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ། སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྤར་སྟོག་པར་
 བགྱིད་དོ། །ཡན་ལག་དང་པོ་འདིས། བདག་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་

དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་སློབ་པོ། །རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། །རྗེས་སུ་བགྱིད་
 པོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་གྱི་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་མ་བྱིན་པ་
 ལེན་པ་དང་། མི་ཆངས་པར་སྟོད་པ་དང་། རྩོན་དུ་སྐྱ་བ་དང་། འབྲུའི་ཆང་
 དང་བཅོས་པའི་ཆང་། བག་མེད་པའི་གནས་དང་། སྤྱ་གར་དང་། རོལ་མོའི་
 སྤྱ་དང་། རྩོན་ཁ་དོག་འཆང་བ་དང་། ཁྱི་སྟོན་ཆེན་པོ་དང་། མལ་སྟོན་མཐོན་
 པོ་དང་། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་བས་སྤངས་ཏེ། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་བས་ལས་སྤར་ལོག་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་། རྩ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཉ་དང་
 གནམ་སྟོང་ཆེས་བརྒྱད་ལ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཆངས་པར་སྟོད་
 པ་དང་། བརྩོན་དུ་སྐྱ་བ་དང་། འབྲུའི་ཆང་དང་། བཅོས་པའི་ཆང་། བག་མེད་
 པའི་གནས་དང་། སྤྱ་དང་གར་དང་། རོལ་མོ་དང་། རྩོན་དང་ཁ་དོག་འཆང་
 བ་དང་། ཁྱི་སྟོན་ཆེན་པོ་དང་། མལ་སྟོན་མཐོན་པོ་དང་། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་བས་
 སྤངས་ཏེ་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་བས་ལས་སྤར་ལོག་པར་བགྱིའོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་
 འདིས། བདག་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་
 སློབ་པོ། །རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། །རྗེས་སུ་བགྱིད་པོ། །ཐབས་ཡིན་ནོ། །ལེགས་
 གོ། །

བན་ཡོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟེ་བཟིང་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྟན་པ་
 ལ། བྱམ་ཟེའི་བྱེའུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རྒྱལ་པོ་བྱམས་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོད་སྦྱིན་ལྡེ་ལ་རང་གི་ཤ་བྱིན་ནས། བྱིད་ཀྱིས་ང་ལ་

དགའ་བར་ཤེས་གིས་ནས། །སློག་གཅོད་དུག་བཞིན་ནམ་པར་སྤང་བར་
 གིས། །གཞན་གྱི་ཆུང་མ་དག་ལ་བསྟེན་པ་དང་། །གཞན་གྱི་ཡོ་བྱད་དག་ལ་
 བརྒྱུ་པ་དང་། །ཀྱ་རེའི་ཆེད་དུ་རྩོམ་དུ་སྤྲོ་བ་སྤོངས། །ཆང་གི་བཏུང་བ་བྱི་
 རྩེ་ཁ་ཟས་ནམས། །ཉ་སྟོང་དུས་བཞི་ལ་ནི་ཉག་ཏུ་སྤྲངས། །ཞེས་གསུངས་
 བས། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ལྷ་སྟེ་བཟང་པོར་གྱུར་པ་དང་། བྱམས་པ་ལུང་
 བསྟེན་པ་ཉིད་ལས། བཅུ་བཞི་དང་ནི་བཅོ་ལྔ་དང་། །དེ་བཞིན་ཟླ་གཅིག་²
 ཆེས་བརྒྱད་དང་། །ཆོ་འཕུལ་གྱི་ནི་ཟླ་བ་ལ། །གསོ་སྦྱོང་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 བསྤྲང་ན། །ང་ཡི་བསྟེན་ལ་³ལྷགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 བན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ནམས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པར་བྱའོ། །

དགོ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་ནི། ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་དགོ་བསྟེན་ནམ།
 ཡོངས་རྫོགས་སམ། ལྷ་གཅིག་བསྤྲང་བའམ། ལྷ་འགའ་བསྤྲང་བའི་དགོ་
 བསྟེན་⁴གྱི་སྟོམ་པ་གང་ལེན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་
 ནས་སོ་སོའི་རྗེས་སྒྲིམ་བྱ་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་

² གཅིག་] conj.: བྱེད

³ ལ་] conj.: ང

⁴ བསྟེན་] em.: རྟེན

ཀང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོགས་
 རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་
 གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སོ་སོ་གང་གང་
 ལེན་པའི་དག་བསྟེན་དེ་དང་དེར་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བྱ།
 ཐབས་ཡིན་ནོ། །ལེགས་སོ་བྱ། དེ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་
 དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས།
 སྟོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ། སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྤར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་། ཇི་སྟིང་འཆོའི་བར་དུ། སྟོག་གཅོད་པ་
 སྤངས་ཏེ། སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྤར་སྟོག་པར་བགྱིད་དོ། །ཡན་ལག་དང་པོ་
 འདིས། བདག་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་
 སློབ་བོ། །རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བོ། །རྗེས་སུ་བགྱིད་དོ། །གཞན་ཡང་འཕགས་པ་
 དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཆངས་པར་སྟོད་པ་
 དང་། རུན་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། འབྱའི་ཆང་དང་། བཅོས་པའི་ཆང་། བག་མེད་པའི་
 གནས་སྤངས་ཏེ། བག་མེད་པའི་གནས་ལས་སྤར་སྟོག་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་། མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་དང་། མི་ཆངས་
 པར་སྟོད་པ་དང་། རུན་སྤྲོ་བ་དང་། འབྱའི་ཆང་དང་། བཅོས་པའི་ཆང་དང་།
 བག་མེད་པའི་གནས་སྤངས་ཏེ། བག་མེད་པའི་གནས་ལས་སྤར་སྟོག་པར་

བཅུད་དོ། །ཡན་ལག་ལྔ་པོ་འདིས། བདག་འཕགས་པ་དབྱ་བཙམ་བ་དེ་དག་
གི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཇེས་སུ་སློབ་པོ། །ཇེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། །ཇེས་སུ་བཅུད་དོ། །
ཐབས་ཡིན་ནོ། །ལེགས་སོ་བྱ། ཡོངས་རྫོགས་དང་སྣ་གཅིག་བསྐྱང་བ་དང་།
སྣ་འགའ་བསྐྱང་བའི་དག་བསྟེན་ནི། སོ་སོ་གང་བསྐྱང་བ་དེ་ཇེས་སློབ་བྱ་
བལྟ། །

ཕན་ཡོན་ནི། དག་བསྟེན་ཆེན་པོ་ལི་ཙྰ་བྱི་ཇི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས།
རྩོ་བོ་བྱམས་པ་དང་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་
དག་སློང་དག་འདུན་དང་བཅས་པ་བེལ་བྱི་མནན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཅན་
ཏ་གོ་མི་དང་། དག་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དག་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་
གཤའ་མ་ཞིག་ཡོད་ན་བཙུན་པོའི་གོ་ཡང་དེས་ཆོད། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་
ཡང་དེས་ཐོབ་གསུང་ངོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་
ཟད་པ་མེད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་སྦྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་བཞི་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམགས་པ་དང་། རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་བྱེད་པར་ཅན་བྱེད་
པ་དང་། ཆད་མེད་པ་བཞིས་སློ་སྦྱངས་པ་དང་། ལྷ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་བཞི་ལས་སྟོན་པ་སྦྱེ་བར་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་རྩོ་བོས་
རྒྱ་དང་པོ་ལས་སྦྱེ་བར་བཞེད་པས། ཀུན་བཟང་སྦྱོང་ལས་གསུངས་པ་ཡི། །

མཆོད་པ་རྣམ་པ་དུན་དག་ཀྱང་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་བསྟོམས་ནས། སྟོབས་
 བཞིའི་སྟོན་སྟེགས་པ་བཤམས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བར་བསྐྱལ་བ་
 དང་། ལྷ་པོ་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བསྟོ་བ་བྱས་
 རྣམ་སྟོབ་མའི་སྟོ་བཙུག་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡུན་རིང་པོ་མི་སྟོད།
 འཆི་དགོས། འཆི་བའི་རྒྱུ་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་གང་ཡང་མེད། ཞི་ནས་མེད་
 པར་མི་འགྲོ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱིས་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྟུང་ན་ངན་སོང་
 གསུམ་དུ་སྟེ། དགོ་བ་བཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་དང་མིར་སྟེས་ཀྱང་། བྲེལ་
 མོངས་དང་ལྷ་དང་བྲེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པས། རིགས་དུག་གར་
 སྟེས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན། དེ་ཡང་རང་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་
 འདོད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཨ་མ་མ་བྱས་པ་མེད་པ་ལ། མ་
 འདི་རྣམས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཀྱང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་འདི་རྣམས་ཐར་
 པའི་ཐབས་སངས་རྒྱས་མིན་པ་གཞན་མེད། སངས་རྒྱ་བ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་
 དགོས་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ་སྟོ་བཙུག་སོ། །

དེ་ནས་སྒྲ་མ་དེ་སྐྱུ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་བརྒྱན་པ། འོད་དང་འོད་
 ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཞེས་བཞག་ནས་གསོལ་
 བ་འདེབས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དབྱ་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

གྱིས། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྤྱུགས་རིན་པོ་ཆེ་
 བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་། བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད། མེ་ཏོག་འཕྲོ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཤམ་མར་བཞག། བར་འདིར་ཡན་ལག་བདུན་པ་
 རྫོགས་པར་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་
 ཉོན་པར་བྱ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལམ་དུ་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ལམ་གྱི་གྲོགས་བྱ་སྟུམ་དུ་སེམས་ལ། སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་
 བྱང་པར་ཅན་གྱི་རྗེས་སློབ་བྱ་བ་ནི། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས། སྤྱིང་པོ་བྱང་ཆུབ་
 ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། ཀླང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་
 སུ་མཆིའོ། །ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དོན་དམ་པ་
 སུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་
 མཆོག་ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་
 འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ལན་གསུམ་བྱ། མེ་ཏོག་འཕྲོ་། ལྷ་མ་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག །

བན་ཡོན་ནི། བྱང་པར་གྱི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་བྱས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་པར་ཚུད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྤྱིས་སུ་བྱང་
 པར་ཅན་དེ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཅིང་། རང་ཉིད་

ཚེགས་གསོག་པ་དང་། སྤྲིག་པ་བཟད་པ་དང་། སྤྲུང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་མ་
 ཅང་ཆེས་ཏེ། གཞན་ཡང་ཚེགས་གསོག་པ་དང་། སྤྲིག་པ་བཟད་པ་དང་། ངན་
 མོང་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། སྤྲུང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །
 བསྐྱབ་བྱ་ནི་ཐུན་མོང་པ་དང་མ་ཐུན་ནོ། །ཐུན་མོང་བའི་ཡུལ་གསུམ་ནི།
 ཚེས་སྐྱེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་ཅམ་གྱི་འགོག་པའི་བདེན་པ།
 མོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་སྟོན་
 པ། སྐྱེ་པའི་སྐྱེ་སྤྲུག་དང་རི་བོང་ལ་སོགས། ཚེས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས། དག་འདུན་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་
 པའི་དག་སྟོང་ཡན་ཆད། སྐྱེས་བུ་བྱང་བཞི་དང་། བྱང་པར་བའི་ཡུལ་
 གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ཚེས་སྐྱེ་འབའ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་ལ། མགོན་པོ་
 བྱམས་པས། སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་སྟེ། །ཐུབ་པ་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་
 ཅན་བྱིར། །ཚེགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཡིན། །ཞེས་པས་སོ། །ཚེས་ནི་
 རྟོགས་པའི་ཚེས་སོ། །དག་འདུན་དག་པའི་ས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་འདུན། དུས་སྟོང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་པོ། །ཆེད་དུ་
 བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 འདུ་ཤེས་ལན་གསུམ་བའོ། །

ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་སྟོ་སྐྱང་བ་ནི། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་
 སེམས་ཅན་འདི་ནམས་མ་ཡིན་ཨང་སྟམ་དུ་བསྟོམ། འོན་མ་འདི་ནམས་

། གྲིས་ངན་སྐྱུགས་ཐམས་ཅད་ནི་ཁ་ཡིས་ཕྱགས། གཤེར་བ་ནི་བོར། སྐམ་བ་
 ནི་སྒྲངས། རྒྱ་མཚོ་ཙམ་གྱི་རུ་ཞོན་བསྐྱུན། རི་རབ་ཙམ་གྱི་བཟའ་རྒྱ་ནི་
 བྱིན། རྩོ་སྤྱོན་ཙམ་གྱི་གོས་ནི་བསྐྱོན་པའི་མ་འདི་ནམས་ཟིན་རེ་ཆེ་ཡང་སྙམ་
 ཏུ་བསམ། ད་འོན་ཟིན་ལ་ལན་གྲིས་སྤྱོན་དགོས་སྙམ་ཏུ་བསམ། ག་རེ་མ་
 འདི་ནམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་དགའ་བ་ལ། རིགས་ཏུག་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 འབའ་ཞིག་ལས་མེད་པས། སྤྱིང་རེ་རྗེ་ཡང་སྙམ་ཏུ་བསམ། འོ་ན་མ་འདི་
 ནམས་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དུ། སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་ཏུ་བསམས་ལ། ཡང་སྒྲ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 ལན་གསུམ་བྱའོ། །གོང་གི་རྟོན་སྤྱུལ་བ་དང་སྒྲ་མ་ལ་མཚོན་བ་བདུན་པོ་
 རྫོགས་པར་བྱའོ། །

། ཞབས་ལ་དངོས་སམ་ཡིད་གྲིས་ཕྱག་འཆལ་ནས་རྗེས་སྒྲོས་བྱ་བ་ནི།
 སྒྲོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། སྒྲོབ་དཔོན་གྲིས་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 བཟུང་ཏུ་གསོལ། ལན་གསུམ་བྱ་ཞིང་མེ་ཏྲིག་འཐོར་རོ། །ཡང་ནམ་མཁའ་
 དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་
 བསྐྱེལ་བའི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲང་སྙམ་ཏུ་དུང་རེ་བསམ་ནས། རྗེས་
 སྒྲོས་བྱ་བ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། མཐའ་མ་ད་ལྟ་ལ་ཕྱག་གི་བར་དུ་སྤྱིན་

བའི་རང་བཞིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྒོམ་བའི་རང་བཞིན་
 གྱི་དགོ་བའི་ཅ་བ་བགྱིས་པ་དང་། བགྱིད་དུ་སྦྱལ་བ་དང་། གཞན་བགྱིད་པ་
 ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་དེས། རི་ལྟར་སྒོན་གྱི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀླུ་མ་ས་
 དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་དུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་ཀླུ་མ་གྱིས། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་དུ་བྱུགས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །སེམས་ཅན་མ་བཟུལ་བ་ཀླུ་མ་ས་
 བསྐྱུལ་བར་བགྱིའོ། མ་གྲོལ་བ་ཀླུ་མ་སྒྲོལ་བར་བགྱིའོ། །དབྱུགས་མ་སྤྱང་
 བ་ཀླུ་མ་ས་དབྱུགས་དབྱང་བར་བགྱིའོ། །ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་
 ཀླུ་མ་ས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་ཇེས་
 རྫོགས་བྱའོ། །མེ་ཏྲ་འཛོར། ལྷ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དུང་དུང་བ་
 ལན་གསུམ་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཆར་གཅིག་རྫོགས་པར་
 བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་དགའ་སྟོན་
 གྱིས་ཆོམ་པར་བྱའོ། །

བན་ཡོན་དང་བསྐྱབ་བྱ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ས་གཞི་དང་འབྲས་ཀྱི་
 ས་གཞི་ནི་རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་འབྲས་བུ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་

བྱེད་པ་ལོ། །ཁོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲས་སྟེ། སྤེམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཕྱིས་ནས་
 བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ཅེ་མོ་ལ་བཏགས་ཏེ། ལྷག་པའི་
 བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཕྱག་བྱས། སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་
 གསོལ་བ་བཏབ་ན། ཡིད་ལ་ཅི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བོ། །

ཐོང་ག་ཤོལ་དང་འབྲས་སྟེ། སེམས་ཐ་གློད་ལྟ་བུ་འདི་ནི་བ་དང་འབོལ་
 བར་བྱེད་དོ། །ཉི་མ་དང་འབྲས་སྟེ། མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་སེལ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་
 དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །
 འདོད་འཇོའི་བ་དང་འབྲས་སྟེ། བཀྲེས་པ་དང་སྟོམ་པ་སེལ་ལོ། །ཕྱོན་ཤིང་དང་
 འབྲས་སྟེ། འཁོར་བའི་ཆོད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །དམག་དཔོན་
 དང་འབྲས་སྟེ། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཡུལ་ངོ་ཐམས་ཅད་སེལ་
 བར་བྱེད་དོ། །ཟམ་པ་དང་འབྲས་སྟེ། ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་གླིང་དུ་ཕྱིན་པར་
 བྱེད་དོ། །

བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་བྱ་
 བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། བན་ཡོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྲན་པར་⁵བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་
 པ་⁶དང་། སེམས་ཅན་སྟོས་མི་སྤང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་སྟེལ་ཞིང་སྤང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་ཞིང་

⁵ ར། *add.*

⁶ པ། *em.*; པར

དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པར་⁷བྱལོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ནས། བཏང་སྟོམས་སམ་རང་དོན་
ཅམ་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་སྟོད་དུ་མ་གནང་ཞིང་། ཆོགས་ཚུང་དུ་ཅམ་
གྱིས་ཀྱང་ཆོག་པར་མ་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བུ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་བཞིན་བྱ་བ་
སྦྱིན་པ། ཉེས་བྱས་སྤྲ་བ་ཡན་ཆད་ཅ་བ་བཞི་མན་ཆད་མི་དོར་བ་⁸ཚུལ་
ཁྲིམས། དམན་བ་ལ་མི་ཁྲོ་བྱད་དུ་མི་གསོད་པ་ནི་བཟོད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་འགྱུར་ཆད་བྱེད་པ་བཙོན་འགྲུས། ཞི་གནས་གྱི་ཆོགས་སྐྱབ་པ་
བསམ་གཏན། རིག་པའི་གནས་ལྟ་སྟོད་པ་ཤེས་རབ་སྟེ་དེ་དུག་དང་། མཛེལ་
བཤེས་བསྟོན་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡེངས་པ་མེད་
པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཡང་མགོན་པོ་བྱམས་བས། མགོ་ལ་སེམས་ཅན་ཁུར་
ཆེན་འབྱེར་བ་ཡི། །སེམས་དཔའ་མཆོག་རྣམས་དལ་གྱིས་འགྲོ་མི་མཛེས། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོད་འཇུག་ལས། དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་
ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་གྱིས་སྟོལ་གྱུར་པ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་
གྱིས་ཅིས་མི་བསྟོན། །ཞེས་པ་དང་། གསེར་འགྱུར་ཅི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་

⁷ བར་_{em} བ

⁸ བ་_{em} བར

བྱ། །མི་གཙང་ལུས་འདི་སྒྲངས་⁹ནས་རྒྱལ་བའི་སྒྱ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་
 མེད་པར་བསྐྱར་བས་ན¹⁰། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་
 བཟུང་། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་ན། །ཤ་ཟས་
 བཏབ་པ་བཞིན་དུ། རྟོན་མོངས་པས་རང་ཡང་སྒྲོ་ཞིང་གཞན་ཡང་བསྐྱེད་པ་
 ལ། །སེམས་དེ་སྐྱེས་ན། །རང་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་
 གནས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དེ་ལ་འཛོག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁུར་འཁུར་
 བར་ཁས་སྒྲངས་པས། ལུས་ལོངས་སྒྲོད་¹¹ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གཞན་
 རེས་སུ་གཟུང་དགོས་ཏེ། བྱ་གཅིག་པའི་མའི་སྒྲ་འབལ་ཡང་། ལུས་ལྟའི་རི་
 ན་¹²རུས་ཟེར་བ་དང་འབྲ། སྒོ་སྒྲངས་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱང་འཆོར།
 དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མི་དགེས་ཏེ། སེམས་ཅན་མགྲུ་བྱ་མ་
 གཏོགས་པ། །རྒྱལ་བ་མཉེས་པའི་ཐབས་གཞན་མེད། །ཅེས་པ་དང་། ང་དང་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བདེ་སྤྱད་མཚུངས་པས་ན། ངའི་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་

⁹ སྒྲངས་_{em.} བསྐྱར

¹⁰ ར་_{em.} རས

¹¹ ལོངས་སྒྲོད་_{em.} ལོངས་སྒྲོད་པ

¹² ར་_{conj.} བི

བོ་སེམས་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གཞོན་ན་ང་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པ་
 མ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། རོ་བོ་རྗེས་སེམས་ཅན་གློས་མི་སྟོང་རྣམས་ན། སྟོམ་པ་
 དང་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྦྱབ་མེད། ལྷུར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་སྦྱབ་
 གསུངས། སེམས་ཅན་གློས་སྤངས་པའི་ཆད་ཞུས་པས། ངན་པ་འདི་དང་ཆེ་
 རབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྲད་དགོས་སྟམ་པ་ཡིན་གསུང་། དུས་ཉིན་ཞག་
 གཅིག་གི་དུག་ཆ་ཡིན་གསུངས།

བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་འབགས་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་ལ། །
 བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྦྱིན་
 སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །འགྲོ་ལ་མན་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་
 འགྱུབ་པར་ཤོག། ཅེས་པ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུས་དུག་བྲ།
 སྟེལ་ཞིང་སྦྱང་བར་མ་བྱས་ན། བསམ་པ་བཟང་པོ་ནི་སྦྱན་རུམ་གྱི་སྟོག་
 བས་ཅུང་། ཉོན་མོངས་དང་ཞེ་སྤང་ནི་རགས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དུས་དེ་
 རིང་ཙམ་ཡིན་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི།¹³ ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་། དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་
 པ་ནི། ལྷ་མ་དང་མཆོད་པར་འོས་པ་བསྐྱབ་པ་ནི་ནག་པོའི་ཆོས་ཡིན་པ་ལ། མི་
 བསྐྱབ་པའི་སྟེང་དུ་ཆོག་སྐྱབ་པ་བཅད་པ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱིས། ལྷ་མ་ལ་སྟོ་
 ལྟན་གྱིས་གཏད་ཅིང་ང་ཅི་ཤེས་སྟོང་དེ་ཤེས་སུ་བྱའོ། །གཞན་འགྱོད་པའི་

13 ལྷ་པ་ནི། *add.*

གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྱུར་བ་སྐྱེད་ན་ནག་པོའི་ཆོས་ཡིན་པ་ལ། མི་བསྐྱེད་
 བ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི། རང་ངམ་གཞན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་བ་ལས་འགྱུར་བ་སྐྱེད་མི་འདུག་པ་སྟེ། གང་ཞིག་དགོ་བ་སྐྱེད་མཐོང་
 བ། །འཕྱ་ཞིང་སྐྱར་14ཏེ་མ་མོས་ན། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་ཀྱང་
 གཅོད། །ཅེས་བ་དང་། གང་གིས་དགོ་བ་བྱེད་པ་ལ། །ཐུག་དོག་དབང་གིས་
 སྐྱར་15བཏབ་ན། །མཆོམས་མེད་བྱས་པས་དཔྱུལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་བས་
 སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །ཞེ་སྤང་གི་སྟོན་ས་
 ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་མི་བརྗོད་པ་དང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི། །ཞིང་དེ་
 ལ་གཞི་ཞེ་སྤང་གི་སྟོན་ས་ཉེས་པ་མང་པོ་བརྗོད་ན། །སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེས་
 ཀྱང་དཔྱུལ་བར་འགྲོ་དགོས་ཏེ། །ཞེ་བ་ལྟས། བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་དུ་བསགས་པ་
 ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྦྱང་དེ་ཀྱན་གང་
 ཡིན་ཡང་། །ཁོང་ཁོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་བ་དང་། །ཡུལ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཞེ་སྤང་ན་དཔྱུལ་བའི་བྱང་ཞིང་དངོས་ཡིན། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་ཡིན་ཆ་མེད། །འོ་སྟོལ་ནི་སྦྱ་བ་ལ་དགལ། ཟུར་དུ་
 འགྲོ་བའི་རྒྱ་མི་གསལ། མིའི་ཉེས་སྟོན་ཐམས་ཅད་མིག་བཞིན་དུ་ནི་མི་བསྐྱེད་
 གསུངས། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཆོག་ས་སུ་བཅད་

14 སྐྱར་] em.: བསྐྱར

15 སྐྱར་] em.: བསྐྱར

བ་མ་ཡིན་པར་མི་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་བཅུར་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་དང་སྐྱུས་16ཟིན་ན་ནག་པོའི་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་
 སྤང་ཞིང་དང་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་འཆོ་བར་བྱའོ། །དང་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་འཛིག་ཏེན་
 ཀྱན་ཏུ་བདེ། །གཡོ་སྐྱུ་གྲ་གྲུས་མཛའ་བཤེས་སུན་པར་བྱེད། །སྤང་ན་སྐྱ་
 འདྲ་འགྲོགས་ན་ཤ་བ་འདྲ། །གཡོ་དང་སྐྱུས་ནི་སྤིད་པ་གསུམ་ཡང་ལུང་། །
 ཞེས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་ཐལ་ནས་དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡན་
 ལག་བདུན་པ་ཆར་གཅིག་བྲ། རོ་པོའི་ལུགས་ཀྱིས་བསློབ་བྱའོ། །

ཞི་ཁ་མ་ལ་སོགས་པས་རྒྱས་པར་ལེན་མི་རུས་པས། མེ་ཏྲོག་ལ་
 སོགས་པ་མཆོད་པ་གྲུབ་ཆད་བྲས་ནས། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་
 བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བྲ། སློབ་དཔོན་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་སོམས་ཤིག་བྲས་ལ་རྗེས་སློབ་བྲ་བ་
 བྱི། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། སངས་
 རྒྱས་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ལ་ལན་གསུམ་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་
 བསྐྱུས་པར་ལེན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པར་བྱ་སྐྱམ་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སོམས་ཤིག་བྱའོ། །

ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། །

ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡི། །
བསམ་པ་རྣམ་དག་དེ་དག་དང་། །
མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲེལ་བ་ལོ། ། །

༣༡། །ཏྲ་གར་སྐད་དུ། བོདྱིས་དུ་སྤྱི་བ་ར་བེད་ཤི་ག། བོད་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་ལ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྒྱར་གྱུར་པ་ལ་སྤྱག་འཆའ་ལོ།
 སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ལ། །ལྷུས་པས་སྤྱག་འཆའ་ཅི་རྒྱས་མཆོད།
 སྤྱོགས་དུས་ཀྱུན་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་ས། ༡
 བསོད་ནམས་ཀྱུན་གྱི་གཏེར་གྱུར་གང་། །དེ་ནི་བསམ་པ་དམ་པ་ཡིས། །
 སྒྲ་མ་སྒྲོམ་པ་གནས་ཤིང་མཁས། །རྒྱས་དང་ལྷན་ལ་སྒྲང་བར་བྱ། ༢
 དེ་ཆེ་དེ་ལ་དག་བའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་བ་སྤྱོད་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །
 དག་བའི་སྤྱགས་ཀྱིས་རྟག་པར་ཡང་། །བྱ་སྤྱག་འབྲ་བར་དགོངས་པར་འགྱུར། ༣
 གཞན་རྣམས་དང་ནི་བདག་ལ་འང་རུང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ཡང་གང་པན་དང་། །
 པན་དང་བདེ་བ་རྣམས་བྱ་སྤྱེ། །བདེ་ཡང་མི་པན་མི་བྱའོ། ༤
 ཉོན་མོངས་དྲག་ལས་བྱང་བ་ཡིས། །སྒྲོམ་པ་ཞིག་པར་གང་གྱུར་ལ། །
 དེ་ཡི་ཉེས་པ་བཞི་པོ་ནི། །པམ་པ་འབྲ་བར་དགོངས་པ་ཡིན། ༥
 ཉིད་དང་བཀྱར་སྤྱེ་ཆགས་པ་ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། །
 སྤྱག་བསྐྱེད་མགོན་མེད་གྱུར་པ་ལ། །སེར་སྤྱོད་ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་དང་། ༦
 གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། །ཁྱིམ་ནས་གཞན་ལ་འཆོག་པ་དང་། །
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བྱེད་ཅིང་། །དམ་ཆོས་འབྲར་སྤྱང་སྟོན་པའོ། ༧
 སྒྲོམ་པ་སྒྲར་ཡང་སྒྲང་བར་བྱ། །ཐག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །
 གཅིག་གི་མདུན་དུ་སྤྱག་པ་རྣམས། །ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་བཞིན། ༨
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད། །འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག།
 གན་པ་རྣམས་ལ་གྱུས་མི་བྱེད། །དྲིས་པ་ལ་ནི་ལན་མི་འདེབས། ༩
 མགྲོན་པོར་བདག་གིར་མི་བྱེད་ཅིང་། །གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེན་མི་བྱེད། །

རྒྱུ་དུ་འཆམ་པར་ཆར་མི་གཙོད། །རྒྱ་འབྲུལ་སྒྲིག་ལ་སོགས་མི་བྱེད། །
 སྒྲིང་རྒྱུ་ལྷན་ཞིང་བྱམས་བྱིར་དང་། །སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་བ་མེད། ། ༣༠
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའི་སྒྲིམ་བ་ཉི་ཤུ་བ། །སྒྲིབ་དཔོན་ཅན་བླ་གོ་མིས་མཛད་པ་
 རྒྱུགས་སོ། ། །

༡༡། །སྒྲིམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འབྲེལ་པ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ཨོ་སྤྱ་སྒྱེ། ལྷ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འདིར་དོན་དུག་
སྒྱེ། སྒྲོབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། སྤྱོགས་གར་གཏོགས་པ་དང་།
མཆན་ཅི་ལས་བཏགས་པ་དང་། དགོས་ཆེད་གང་གི་དོན་དུ་མཛད་པ་དང་།
དབུ་ནས་ཞབས་སུ་དོན་དུས་¹⁸བསྟན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཅི་འབྱུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ཅ་རྩ་གོ་མི་སྒྱེ། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། རྒྱ་གར་ཤར་
སྤྱོགས་ན་སངས་རྒྱས་པའི་བརྒྱུ་ཏ་ཅན་ཏི་ཞེས་པ་དང་། ལུ་སྒྲེགས་རྒྱང་
འཕེན་པའི་བརྒྱུ་ཏ་གཅིག་ཅོད་པ་བྱེད་པ་ན། རྒྱང་འཕེན་པས་འཛིག་ཏེན་པ་
རོལ་མེད་པའི་རིགས་པ་བཀོད། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་པ་རོལ་ཡོད་པའི་རིགས་
པ་བཀོད་ཀྱང་མཉམ་པོ་ཅ་མ་ལས་མ་བྱུང་བས་སུན་མ་བྱུང་ནས། སྒྲོབ་
དཔོན་ཅ་རྩ་གོ་མི་ན་ལ། ངས་མཛོན་སུམ་དུ་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་གྱིས། ལྷ་བ་བྱི་
མའི་ཉ་ལ་ང་གི་ནས་བརྒྱུ་ཏ་ཆོས་ཁོལ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱར་སྒྱེ་བ་ལྷངས་ལ་ལོ་
བདུན་ན་ཅོད་པ་བྱའོ་ཞེའོ། །དེ་ཡང་རྟགས་སུ་སྒྲིན་མཆམས་སུ་ཐིག་ལེ་
དཀར་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་ཞིག་གོ། །སྒྲིན་མཆམས་སུ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་ཡོད་
པ་¹⁹བྱུང་བས་མིང་ཡང་ལྷ་བར་བཏགས་སོ། །དེའི་དུས་སུ་སྤས་སུ་

18 དུས་] *em.*: བསྟན

19 པ་] *em.*: པར

བལྟམས་པའི་ཆེ་ཡུམ་ལ་བྱག་གསུམ་བཅའ་ཏེ་འོ་མ་བརྒྱལ་ལམ་ཞེས་
 ཞུས་པས། ཡུམ་ན་རེ་མ་སྤྲ་བར་ཁ་རོག་སྟོད་ཅིག་ཟེར་བས་ལོ་བདུན་དུ་
 སྐྱགས་སོ། །དེའི་ཆེ་སྤར་གྱི་ཕུ་སྟེགས་པའི་བརྟེན་དེས་སྤྲིའི་བསྟན་བཅོས་
 ཆེན་པོ་ཞིག་བརྟེན་ཆོས་ཁོལ་ལ་བསྐྱར་ནས། འདིའི་འབྲེལ་ཤེས་བར་གྱིས་
 ཤིག། །ཟླ་བ་ཕྱི་མའི་ཉ་ལ་ཅོད་པ་བྱའོ། །མ་ཤེས་ན་བྱེད་ཐམས་ཅད་པམ་བ་
 ཡིན་ནོ་ཟེར། དེ་བལྟས་པས་ཡེ་མ་ཤེས་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བརྟེན་གཞན་
 རྣམས་ལ་བསྟན་པས་ཀྱང་མ་ཤེས། ཕྱི་རོལ་པའི་བརྟེན་གཞན་ལ་གསུང་
 བཏང་ནས་བསྟན་པས་དེ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཤེས་ནས། ཤིན་ཏུ་སྒྲོ་མ་བདེ་
 རས་ཡང་གཞན་ལ་འདྲིར་སོང་བའི་ཆོ། བྱས་བལྟས་ནས་གོང་འོག་ཏུ་ཡི་
 གའི་ཐོ་བཏབ་ནས་བཞག་གོ། །ཡབ་ཕྱིར་ལོག་ནས་བལྟས་པས་མ་ལུས་
 བར་གོ་སྟེ། འདིར་སྐྱབས་བྱུང་བྱིས་པ་དང་། རྒྱུ་མ་ན་རེ། བྱ་སྟེན་པ་དེས་དེ་ན་
 ལྟ་ཞིང་འདུག་གཞན་སྐྱུ་ཡང་མ་བྱུང་ཟེར། བྱ་ལ་སྒྲོས་བྱས་པ་དང་མ་ལ་
 མཚུབ་མའི་བརྟེན་བྱེད། མས་སྒྲོས་ཤིག། །མི་སྤྲ་བ་ཅི་ཡིན་བྱིས་པ་ལ། སྤར་
 བལྟམས་པའི་ཆེ་མ་སྤྲ་བར་མའི་ངག་ཉན་པས་མི་སྤྲ་བར་རོ། །དེ་ནས་
 ཟླ་བ་ཉ་ལ་བབ་པའི་ཆེ་ཅོད་པར་འདོད་པ་ལ་བྱ་ན་རེ་ད་དུང་བྱེད་གྱིས་མི་
 འོང་བས་ང་པང་དུ་ཞོག་ལ་གྱིས་པ་འདི་དང་ཅོད་པ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྒྲོས་
 ཤིག་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་བརྟེན་རྣམས་འདུས་ནས། བྱིས་པ་འདི་
 དང་ཅོད་པ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྒྲོས་པ་དང་། བྱིས་པ་འདི་ངའི་ཅོད་པའི་ཟླ་མ་

ཡིན་ཟེར་བ་དང་། གྲིས་བས། མར་མེ་ཆུང་ཡང་ཐུན་བ་འཛོམས། །ལྷགས་
 གྱུ་ཆུང་ཡང་སྒྲང་པོ་འདུལ། །གྲིས་བ་ཆུང་ཡང་ཐུ་སྟེགས་འདུལ། །ཞེས་
 སྒྲས་བ་ཅམ་གྲིས་པམ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱ་ལ་རྒྱ་ན་པ་རྩེ་ཏ་མང་པོ་
 བཞུགས་བ་ཐམས་ཅད་གྲིས། འདི་གཞོན་ཡང་པ་རྩེ་ཏ་ཆེན་པོ་ཡིན། བསྐྱ་བ་
 བྱ་བར་གྲོས་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་འདུལ་བ་འཛིན་བ་ནི་རྒྱང་གྲགས་གསུམ་
 ནས་བསྐྱ་ལ། སྟེ་སྟོད་གསུམ་ཆར་ཤེས་ན་རྒྱང་གྲགས་དགུ་ནས་བསྐྱ་བ་
 ཡིན་ལ། །སྟོབ་དཔོན་ནི་དཔག་ཆད་དུག་ནས་བསྐྱ་བ་ཡིན་ལ། །སྟོབ་དཔོན་
 གྱི་20ཐུགས་ལ་དགོ་སྟོང་མང་པོས་བསྐྱ་བ་ལ་སྐྱ་གཟུགས་ཤིག་དགོས་
 སྟམ་ནས། སྐྱ་གཟུགས་སྐྱུན་འཛིན་དུ་བཅུག་བས། འཕགས་བ་འཇམ་
 དཔལ་གྱི་སྐྱ་སྐྱུན་བྲངས་ནས་ཤིང་རྩར་བཞུགས། །སྟོབ་དཔོན་གྲིས་རྒྱབ་
 རོས་ནས་རྩ་ཡབ་གྲིས་གཡོབ་ཅིང་བསྟོད་བས་ཞལ་ཚུར་འགྱུར་བས་འཇམ་
 དཔལ་མཛིང་ཡོན་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་ཆེ་བ་གྲགས་བ་དང་བཟོ་
 སྟེང་བྱས་བས་གོ་མིས་མ་ཐུབ་ནས་རྩོ་པོ་ཁ་སྐྱ་ཆིའི་ཁང་བར་རྩོ་སྐྱ་ལ་
 དེས་བས། རྩོ་སྐྱས་མཆོག་སྐྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཤེགས་ནས་མཆོབ་མོས་བརྟ་
 བྱེད་ཅིང་བཤད་བ་དང་། །སྟོབ་དཔོན་ཆེ་བ་གྲགས་བྱོན་བས་གསུང་འཕྲོ་ཡང་
 ཆད། མཆོབ་མོ་ཡང་གེ་རེ་འདུག །དེ་ནས་བཟོ་སྟེང་བྱས་བས་གོ་མི་རྒྱལ་
 ལོ། །སྟོབ་དཔོན་ཆེ་བ་གྲགས་གྱི་ཐུགས་དགོངས་ལ། ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ལའང་ཉེ་རིང་འདི་ཅམ་འོང་བ། ང་ལ་མི་སྐྱ་བར་ཁོ་ལ་སྐྱ་བ་
 སྟམ་ནས་བྱང་བས། ཐོ་རངས་ཀྱི་མི་ལམ་ན་རྩོ་བོ་ཁ་སངས་ཁྱིའི་ཞལ་ནས།
 དག་སྒོང་གཅིག་དང་རེད་གསུམ་སེམས་བསྐྱེད་སྟབས་གཅིག་ཏུ་བྱས་སྒོན་
 ལམ་མཐུན་བ་དང་། ཁོས་བསྐྱབས་བས་ཞལ་མཐོང་བ་ཡིན། ཁྱིའི་བྱིན་
 བྱིས་སྒོ་བ་པའི་སྟེན་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཡིན་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་
 སྒོ་བ་དཔོན་གོ་མིས་སྐྱ་ཅ་རྒྱ་བྱ་ཀ་ར་ཏ་བཅུམས། སྒོ་བ་དཔོན་སྐྱ་བས་བ་ཁྱི་
 བྱ་ཀ་ར་ཏ་བཅུམས་བ་ལ། གོ་མི་མ་དཔ། སྐྱ་བ་དར་བ་ལ། གོ་མིས་རྩོ་བོ་ཁ་
 སངས་ཁྱིའི་ལ་ཁྱིའི་དེ་མ་དར་བར་བདག་གི་དེ་དར་བར་ཁྱེས་གསོལ་བ་བཏབ་
 བས་དེ་ཁོན་བཞིན་དུ་གྱུར་རོ། །ཕྱིས་སྐྱ་ཅ་རྒྱའི་བསྟན་བཅས་ཞིག་རྩོ་རྩོ་
 གདན་གྱི་ཁོན་བ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་བས་ཁོན་བ་དེའི་ཆུ་འཐུངས་བ་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་རབ་ཆེལ། །སྐྱ་གཉེར་གྱིས་སྤག་དོག་གི་དབང་གིས་ཁོན་བའི་སྟེང་
 དུ་མཆོད་རྟེན་བཅུགས་ནས་བཞུགས་གསུངས། དེ་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་ལོ་
 རྒྱས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ བརྗོད་བྱ་བྱང་དོན་དེས་དོན་ལས་ཀྱན་རྩོ་བ་གྱི་ཆ་
 སྟེན་བས་བྱང་དོན། སྟེ་སྒོ་བ་གསུམ་གྱི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་
 བསྟེན་བས་མཛོན་བར་གཏོགས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བ་སྟེན་
 བས་འདུལ་བའང་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་འཆད་པས་དོན་
ལ་མཚན་དུ་བཏགས་པའོ། །

བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ནི། ཕྱི་རབས་ཀྱི་གང་ཟག་དད་པ་ཅན་ཤེས་རབ་
ཞན་པས་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་པར་མི་རུས་པས། བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བའི་
དོན་དུ་མཛད་དོ། །

ལྔ་པ་²¹དབྱ་ནས་ཞབས་ཀྱི་དོན་ནི། གསར་མ་བས་བྱག་འཆལ་བ་
དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་། མཐུག་གི་དོན་དང་གསུམ་དུ་འདོད་ལ། བཀའ་
གདམས་པས་སྟོམ་པ་ལེན་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་
གསུམ་དུ་འདོད་ཅིང་། རྟིང་མ་བས་སྟོམ་པ་སྒྲང་བའི་རིམ་པ་དང་། སྒྲངས་
པའི་ཕན་ཡོན་དང་། བསྐྱུས་པ་མདོར་བསྐྱུས་པ་དང་། ལྷུང་བའི་གནས་པས་
ཕམ་པ་བསྟན་པ་དང་། ཉམས་ན་བྱིར་གསོ་བའི་ཐབས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་
དང་བཅས་པའི་ལྷུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ལྷུང་བ་བསྟན་པ་སྟེ་
བདུན་དུ་འདོད། །

དུག་པ་²²འབྲས་བུ་ནི་སྐྱུ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་
འབྱུང་བའོ། །

21 ལྔ་པ་] add.

22 དུག་པ་] add.

དེའི་མཆན་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དགར་བའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྒྲུལ་བ་ཉི་ཤུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་བ་ནི་སྐྱིབ་བ་གཉིས་བྱང་བའོ། །ཆུབ་བ་
ནི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་བའོ། །དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་སེམས་དཔའོ། །

སྒྲུལ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གང་ཟག་གོ། །

རོ་བོ་ནི་སེམས་པ་རྒྱན་ཆགས་དྲན་པའི་ས་བོན་ཅན་ནི། །

དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
སྒྲུལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བ་རོལ་དུ་བྱིན་བ་དུག་རང་གི་རྒྱད་ལ་སྟེལ་བ་
དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། མགོ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བའི་བྱ་བ་²³སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་སོ། །

གང་ཟག་ནི་གསུམ་སྟེ། ལས་དང་པོ་བ་དང་། མོས་བས་སྦྱོད་བ་དང་།
ས་ལ་གནས་བའོ། །

དེ་ལ་ལས་དང་པོ་བས་ནི་སྒྲུལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་སུ་ལེན་ལ།
གཉིས་བ་ནི་མོས་བས་²⁴ལུལ་དུ་བྱེད། མོས་བ་སྦྱོད་བས་དགོ་བ་སྤྱད་བ་

²³ བའི་བྱ་བ་_{em} ; བས

²⁴ བས་_{em} ; བ

དངོས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་ལ། ཐ་མ་མོས་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་དོ། །ས་ལ་གནས་
པས་25ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཉམས་སུ་ལེན་ནོ། །

ཉི་ཤུ་པ་ནི་སྒོ་ཀ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པས་སོ། །

ད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་ལ། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་སྒྲིམ་པ་སྒྲང་བའི་རིམ་
པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆིགས་སུ་བཅད་པ་བྱེད་དོ། །
དེའང་གནས་ཁང་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱགས་དར་དང་བསྐྱང་རྒྱལ་དང་མཆུལ་
ལེགས་པར་བྱས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྦྱར་བ་གནས་བྱས་པ་ཞིག་གིས་
དབུ་བྱངས་པའི་ཉེན་མཛེས་པར་བྲེས་26། མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱོར་བ་
དང་མཐུན་པ་བཤམ། སྒྲ་མའི་གདན་མཐོན་པོ་དང་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
བཤམས་ནས་སྒྲིམ་པ་ནོད་པ་ནི་སྦྱོར་བའོ། །

ཡི་གའི་དོན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ནི་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པ་སྟེ། མ་རིག་པ་གཉིད་ལྟ་བུ་ལས་སངས་ཤིང་སྒོ་བརྒྱ་ལྟར་རྒྱས་
པས་སོ། །སྤངས་དང་བཅས་པ་ནི་བྱགས་ཀྱི་སྤངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་
རིགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱ་
མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གང་གི་ལུས་ལ་མཆོན་བཟང་པོ་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་
ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱའི་འདུ་ཤེས་འཛོག་ཅིང་། གཞན་ལ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

25 པས་] em: པ

26 བྲེས་] em.: བྲེ

འདུད་པས་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི་ལུས་ཡན་ལག་སྦད་ལྔ་ས་ལ་ཕྱག་བ་
 དང་། དག་ཏུ་བསྟོད་བ་དང་། སེམས་ཀྱིས་སྒྲོན་མི་སེམས་བར་ཡོན་ཏན་
 བན་པས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་འདུད་པའམ། མར་མེ་མཛད་ཀྱི་བརྒྱངས་
 ཕྱག་བྱའོ།

ཅི་རྒྱས་མཆོད་ཅེས་27རང་ལ་ཡོད་པས་མཆོད་ཀྱི་དོམ་བྱས་བ་ལྟ་
 བྱས་མ་ཡིན་ནོ།

དོན་གསུམ་དུ་འདོད་བ་ལྟར་ན། གཉིས་བ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི།
 ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ཅ་བ་དུག་གིས་སྟོན་ཏོ། །དོན་
 ནི་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་
 བྱིས་ས་དེ་ནི་སྒྲ་མ་ཆོས་བཞི་ལྡན་ལ་སྒྲང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་
 ནོ།

དེ་ཡང་འབྲེལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱིས་ས་དེ་ནི་སྒྲང་བར་བྱ་
 ཞེས་སྐར་རོ།

འོ་ན་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅ་མ་ཀྱི་བྱིས་ས་ཡིན་ནམ་
 ལྟམ་ན། མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ། ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བ་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་ན་
 བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིས་ས་ཡིན་ལ། དེ་

ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉི་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དེ་ནི་
གང་དུ་28སྒྲེས་ཀྱང་སྟོན་པ་མ་བཤང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་འབྲལ་ལོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་དེ་ཡང་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་སྟུང་ན།
བསོད་ནམས་ཀྱན་གྱི་གཏེར་གྱུར་གང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་
ཁུངས་ལྟ་བུའོ། །སྐབས་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་མ་སྟོས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །

བསམ་པ་ཅིའི་བསམས་པས་སྒྲང་སྟུང་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་སྟོབ་མ་བསམ་པ་དག་པ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པས་སྒྲང་བར་
བྱའོ། །

དད་པ་མེད་པ་དང་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་
ནི་བསམ་པ་དམ་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ནམ་པར་
དག་པ།

སྒྲང་བའི་ཡུལ་ནི། སྒྲ་མ་སྟོམ་པ་གནས་ཤིང་མཁས། །རུས་དང་ལྡན་
ལ་སྒྲང་བར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བས་སྟོན་སྟེ། ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་ལས་སྒྲང་

བར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །དེའང་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ་ནི། རང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པ་བཙུན་པ་སྟེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །མཁས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་དང་།
 མ་མོ་ལ་མཁས་ཤིང་བྱང་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་
 ཐོབ་པ་དང་། མི་ཉམས་པ་དང་ཉམས་ན་བྱིར་གསོ་བའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པ་
 དང་། གཞན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་རྒྱས་པ་སྟེ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
 དང་ལྡན་པའོ། །ཉེས་པ་སྤྱ་བའི་སྤྱ་བས་མ་གོས་པའི་བཙུན་པ་ལ་སེམས་
 ལས་སུ་རུང་དགོས་པས་ལྷག་པའི་ཉིང་འཇིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།
 སྤྱིང་རྗེ་ཆེ་བ་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་ཡང་ཤིན་ཏུ་
 གས་ཤིང་འཁོགས་པ་དང་། བད་པ་དང་། ལྷགས་པ་དང་། སྦྱོས་པ་ལ་
 སོགས་པ་བསལ་བའི་བྱིར་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་སྦྱོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན་
 ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ཞིང་ཐེ་ཆོམ་སེལ་རྒྱས་པ་ལ་སྤང་ངོ། །དེའང་མེད་ན་
 དགོན་མཆོག་གི་སྤྱན་སྦྲར་སྤང་ངོ། །

དེ་ལྟར་ན་དོན་བདུན་གྱི་དང་པོ་སོང་29ནས། གཉིས་པ་སྤངས་པའི་
 བན་ཡོན་ནི། དེ་ཆེ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་
 སྟོམ་པ་སྤངས་པ་དེའི་ཆོ། མི་མཇེད་འདི་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་སུ་ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷས་འབྱུང་ལ། དེ་ན་གནས་པའི་བྱང་

29 སོང་] add.

ལྷུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མདོན་ཤེས་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་
 པས། ཆོད་པ་དང་སྤྲ་བའི་དངོས་པོ་ཤེས་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ལ་ཅིའི་རྒྱ་དང་ཅིའི་རྒྱེན་གྱིས་ས་གཡོ་ཁྱས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་པོ་དཔག་ཏུ་མཛད་པའི་
 པ་རོལ་ན། སྟོང་གསུམ་མི་མཛད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛད་དུ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཀྱང་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་ཁམས་སུ།
 བྱང་ལྷུ་བ་སེམས་དཔའ་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱང་ལྷུ་བ་སེམས་དཔའ་ཆེ་
 གོ་མོ་ཞེས་བྱ་བས་བྱང་ལྷུ་བ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་སྤངས་པའི་རྒྱས་པས་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྤྲུལ་སྤྱུ་འགྱུར་རོ་སྟོམ་དུ་དགོངས་ལ། བྱང་ལྷུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་བདག་ཅག་གི་གྲོགས་དང་མཆེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྟོམ་དུ་དགོངས་ཤིང་
 མཐུས་གཏོང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དེ་ཆེ་དེ་ལ་དགོ་བའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་
 དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །དགོ་བའི་སྤྱད་པས་ཀྱིས་རྟག་པར་ཡང་། །བྱ་སྤྱད་
 འདྲ་བར་དགོངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་འགྲེལ་བས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 ལྷུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་པོའི་བྱ་གཅིག་པོ་དང་འདྲ་བར་ཤིན་ཏུ་
 གཅིས་པར་འཇིན་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཡང་དུས་རྟག་པར་སྤྱད་པས་དགོ་བའི་
 སྤྱད་པས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པོ། །

འོན་ཀྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་ལ་དེ་ལྟར་དགོངས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 དག་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོམ་
 པ་སྒྲངས་པར་འབྲ་བ་ལ། ལྷག་པར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་ལ་
 དགོངས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལས་ཆོས་བདུན་གྱིས་བྱང་
 པར་དུ་འཕགས་ཏེ། རོད་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་། བསྐྱོ་བ་དང་། འབྲས་བུ་
 དང་། སྦྱོད་པའི་ཚུལ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ལྷན་པའོ། །

དང་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་གྱིས་རོད་ལ། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་རོད་
 ཏོ། །གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ནི་དག་སྒྲོང་གི་དངོས་པོར་ལྟ་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་ནི་སྒྲངས་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བལྟའོ། །གསུམ་པ་ཉན་ཐོས་ནི་
 ཞེ་བ་སྟོགས་གཅིག་པར་བསྐྱོ་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་
 བསྐྱོའོ། །བཞི་པ་འབྲས་བུ་ཡང་ཉན་ཐོས་ནི་རང་དོན་ལས་གཞན་དོན་མི་
 འབྱུང་བས་རང་དོན་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །ལྷ་
 པ་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཉན་ཐོས་ནི་རང་དོན་དུ་སྦྱོད་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་ནི་གཞན་དོན་དུའོ། །དུག་པ་རང་བཞིན་ནི་ཉན་ཐོས་ཤིང་ཏ་ལ་མགོ་
 བཙད་པ་ལྟར་གསོར་མི་རུང་བར་འདོད་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་
 གསེར་དཔུལ་ཞོམ་པ་ལྟར་སྐར་གསོར་རུང་བར་འདོད་པ་དང་། བདུན་པ་

ལྷན་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་ནི་རི་སྤྲོད་འཆོའི་བར་དུ་བསྐྱུང་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པར་བལྟའོ། །

དེས་ན་རྒྱ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལམ་དུས་ན་པ་
རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་དུག་དང་ལྷན། འབྲས་བུ་སྤྱོད་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
པར་དག་པས་བྱུང་བར་དུ་དེ་རྣམས་གྱིས་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དགོ་བའོ། །

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་བསྐྱབ་པ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ནི། གཞན་རྣམས་དང་ནི་
བདག་ལ་འང་རུང་། །བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་སྟེ།
འདིའི་དོན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བདག་དང་གཞན་ལ་འབྲལ་དུ་མི་
པན་ཡང་ཡུན་དུ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འབྲལ་དང་ཡུན་གཉིས་ཆར་ཡང་
བདེ་བར་འགྱུར་བར་སྤྱད་པར་བྱ་ཡི། འབྲལ་དུ་བདེ་ཡང་ཡུན་དུ་མི་པན་པ་
ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།

སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡིན་ཡང་གང་པན་དང་། །བྱས་ནས་པན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་
པའི་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེ་ཆུང་ལས་བྱེད་དེ།
བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་པན་པ་མེད་པ་མི་བྱའོ། །
རབ་དུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྩ་བའི་གནས་གསུམ་ལ་གནང་
བ་ཡོད་ཀྱང་། མི་ཆངས་པར་སྤྱད་ན་པམ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
སྟམ་ན། ཕྱི་ནས་དོན་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་ལ་ཕྱིར་གོམས་པས་
རྒྱན་དུ་སྤྱོད་ཉན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆང་འབྱུང་བ་དང་མི་ཆངས་

བར་སྒྲིད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲལ་དུ་བདེ་བ་སྟམ་བྱེད་ཀྱང་སྤྱི་མར་མི་ཕན་
 བའི་སྤྱིར་སྔོང་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཡི་གེའི་དོན་ཡང་། ཕན་
 དང་བདེ་བ་རྣམས་བྱ་སྟེ། །དེ་ནི་ཡུན་དུའོ། །བདེ་ཡང་ནི་འབྲལ་དུའོ། །མི་
 ཕན་ནི་སྤྱི་མར་རོ། །

སྤྱི་དོན་བཞི་པ་ལྟར་བའི་གནས་པམ་པ་བསྟན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དག་
 ལས་བྱུང་བ་ཡི། །སྒྲིམ་པ་ཞིག་པར་གྱུར་པ་གང་། །དེ་ཡི་ཉེས་པ་བཞི་པོ་
 ནི། །པམ་དང་འབྲ་བར་དགོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་
 འབྲིང་གིས་པམ་པ་དང་ལྟར་བར་འཛོག་པར་བྱེད་དེ་འོག་ནས་སྟོན་ཏོ། །ཉོན་
 མོངས་པ་ཆེ་བའི་ལྟར་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཞིག་བྱས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་པམ་པ་
 དང་འབྲ་བར་དགོངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཤིང་ཏ་ལ་བཅད་པ་ལྟར་གསོར་མི་རུང་བ་
 ནི་མ་ཡིན་གྱི། སྔོད་ཞོམ་པ་ལྟར་བཅོས་སུ་བརྟུབ་པོ། །

དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། མ་དད་པ་དང་མ་གུས་པ་དང་།
 ངན་སེམས་ཀྱིས་བྲིམས་བཞི་པོ་དལ་བ་ལ་འགྲོད་པ་མེད་ལ་སྟོན་པ་བཏང་
 བ། ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཅེས་བྱའོ། །དེའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞིག་ན་གཞི་མ་ནས་
 དགོ་བ་སྤྱི་བའི་སྐབས་མེད་པ་ལྟར། འདིར་ནི་ལྟག་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་
 མི་འགྱུར་བས་བདག་བས་གཞན་གཅེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །

འོ་ན་ཉེས་པ་བཞི་པོ་རང་གང་ཡིན་སྟམ་ན། རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་ཆགས་
 པ་ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་མགོན་མེད་

གྲུར་པ་ལ། །སེར་སྒྲུ་ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་དང་། །གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་
མི་ཉན་པར། །ཁྲིས་ནས་གཞན་ལ་འཆོག་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བྱེད་
ཅིང་། །དམ་ཆོས་འབྲས་སྒྲུང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་
གྱིས་སྟོན་ཏེ། ཀྱང་པ་གཉིས་གཉིས་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །

དེའང་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ཆགས་པས་བདག་ཉིད་ལ་བསྟོན་ཅིང་།
ཞེ་སྒྲུང་གིས་གཞན་གང་ཐག་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་ནི་པམ་པའི་གནས་
དང་པོའོ། །

བདག་ཉིད་ལ་ནོར་བཤོག་ཅིང་ཆོས་ཀྱང་ཤེས་བཞིན་དུ་སེར་སྒྲུ་དང་
ཐག་དོག་གི་དབང་གིས། །གཞན་ཉམས་ཐག་ཅིང་མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པ་
ལ་རུས་བཞིན་དུ་མི་སྟེར་ན། །པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་གཉིས་པའོ། །

ཞེ་སྒྲུང་གིས་ཁྲིས་འབྲུགས་རམས་ནས་གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་
ཉན་པར་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པས་འཆོག་ན་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་
གསུམ་པའོ། །དུད་འགོ་ལ་བརྟེན་ན་ལྟང་པའོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་མ་ནོར་བ་ནི་སྒྲུང་ཞིང་སྐྱར་བ་
འདེབས་ལ། །ཆོག་མཐུན་ལ་དོན་མི་འབྲས་པ་ནི་གཞུགས་བརྟན་ཏེ། །ཕྱ་སྟེགས་
པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་རང་བཟོས་སྟེ་ལ་ཞིང་སྟོན་ན་པམ་པའི་
གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞི་པའོ། །

སྤྱི་དོན་ལྷ་བ་ཉམས་ན་ཕྱིར་གསོ་བའི་ཐབས་ནི། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་པམ་བའི་གནས་ལྟ་བུ་ལན་གཅིག་སྤྱད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྒྲིམ་བ་གཏོང་བར་གྱུར་ན། དག་སྦྱང་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྒྲིམ་བ་ལ་
 པམ་བ་བྱང་བ་བཞིན་དུ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱར་སྦྱང་བའི་སྐབས་མེད་དམ་སྙམ་
 ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་བ་སྦྱར་ཡང་སྦྱང་བར་བྱ། །ཞེས་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དང་
 ལྡན་བ་ལས་ཕྱིར་སྦྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །

འོན་ཏེ་མོངས་བ་འབྲིང་ལས་བྱང་བ་ནམས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཟག་བ་
 འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཞགས། །ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། གང་ཟག་གསུམ་གྱི་
 མདུན་དུ་བཞགས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མ་དད་བཞིན་དུ་དབང་མེད་པས་བྲལ་
 ནས་འགྲོད་ཅིང་སྒྲིམ་བ་མ་བཏང་བ་ནི་ཉེས་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་
 ཐེག་བ་ལ་ཡང་རུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་བ་ལ་ཡང་རུང་སྟེ། འོན་
 བ་དང་སྐྱགས་བ་དང་སེམས་འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་བ་གསུམ་ཡན་ཆད་གྱི་
 མདུན་དུ། བྱག་འཆལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཅོག་བྱར་བསྐྱད་དེ། འདི་སྐད་ཅེས་
 བཅུན་པའམ་ཆེ་དང་ལྡན་བ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བ་ལ་ཇི་སྐད་དུ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཞི་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་གྱི་ནོངས་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱང་སྟེ། དེ་
 དག་ཆེ་དང་ལྡན་བ་ནམས་ལ་བདག་བཞགས་ཤིང་མཐོལ་ཏེ་མི་འཆབ་པོ། །
 བཞགས་ཤིང་མཐོལ་བས་བདག་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་མ་

བཤགས་མ་མཐོལ་ན་བདེ་བར་གནས་པར་མི་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་
བརྗོད་དོ། །ཡུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་མཐོང་ངམ། བདག་ཉིད་གྱིས་མཐོང་ཞེས་
སྒྲུའོ། །ཡུལ་གྱིས་བྱིས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དམ། བདག་ཉིད་གྱིས་ཆོས་བཞིན་
འདུལ་བ་བཞིན་དུ་ཤིན་དུ་ལེགས་པར་སྦྱི་བོས་ནོད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་
གསུམ་བརྗོད་དོ། །

ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ཚུང་དུས་བསྐྱངས་30པའི་ལྷུང་བ་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།
གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས། །ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། ལྷག་མ་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་གི་ལྷག་མ་སྟེ། ཚུང་དུ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུན་ཅམ་
མམ་ངོ་ཆ་བ་ཅམ་མོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གི་མདུན་དུ་གོང་མ་
བཞིན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གང་
གི་འཛོག་སྒྲུམ་ན། དེ་དག་དང་ཉོན་མོངས་པ་རབ་འབྲིང་གསུམ་དུ་རང་གི་
སེམས་གྱིས་ཞལ་ཆེ་གཙོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་
སེམས་བཞིན། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་སྦྱར་
ལོ། །ཡང་བདག་སེམས་བཞིན། ཞེས་བྱ་བས་བཤགས་པའི་ཡུལ་གོང་དུ་
བཤད་པ་ལྟ་བུ་མ་རྟེན་ན། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྒྲ་མ་ལ་འགྱོད་ཅིང་བྱིས་

ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་རང་གི་སེམས་ལ་བསྐྱམ་མོ་ཞེས་བཤགས་པའི་
ཐབས་གཞན་བསྟན་ཏོ། །

སྒྲུབ་གྱི་ཐག་པ་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་པོ་ཉིད་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་
པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེན། 31།

འདི་མན་ཆད་ཉེས་བྱས་སམ་ལྟར་བ་ནམས་སྟོན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་འདོད།

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་
ཏེ། 32 ཉེས་པའོ་ཞེས་ཀྱན་ལ་སྒྱུར་རོ། དེ་ཡང་ཉོན་ཞག་སྤྲགས་གཅིག་ལ་ཐ་
ན་ལུས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་བ་ཅུ་མ་མམ། ངག་གིས་ 33 ཆོག་བཞིའི་
34 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཅུ་ཀྱིས་བསྟོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཡོན་
ཏན་བློ་བ་ཅུ་ཡང་དགོན་མཆོག་ལ་མི་བྱེད་པའོ། །

ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་ནོན་པ་དང་། ལེ་ལོ་
དང་མ་དད་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ལྟར་བའོ། །སྟོམ་ལས་དང་

31 Here the phrases དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད། །ཅེས་བྱ་
བ་གསུངས་སོ། were taken out and put just before footnote 32 in the running text.

32 ཏེ། _{em.} སོ།

33 གིས་ _{em.} གི

34 བཞིའི་ _{em.} བཞི

བརྗེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བའོ། །ན་ལམ་སེམས་
འབྱུགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འདི་རྣམས་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ།³⁵ །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་ཆོག་མི་ཤེས་པས། རྟོད་པ་དང་
བཀྱར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་³⁶འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཆགས་སེམས་བྱང་ན་
དེ་ལ་སེམས་མི་གཏད་ཅིང་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་
ན་ལྷུང་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་བྱེ་
བྲག་སྤར་དང་འབྲའོ། །དེ་སྤོང་བའི་སྤྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་
མེད་དོ། །སྟོགས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་བས་རྒན་པ་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ་བཀྱར་སྟེ་བྱ་བར་འོས་པ་ལ། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པས་དད་གུས་
དང་བསྟེན་བཀྱར་སྟེ་སྟོབ་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བྱས་ན་ལྷུང་བའོ། །ཞེས་པ་
ནི། རྒན་པ་རྣམས་ལ་གུས་མི་བྱེད། །ཅེས་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཤིས་པ་ལ་ནི་ལན་མི་འདེབས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་
དག་ནད་འབྱི་བའམ་གཏམ་འབྱི་བ་ལ་སྟོམ་ལས་དང་བརྗེད་པ་ལ་སོགས་

35 Here the phrase ཉེས་པའི་ཞེས་ཀུན་ལ་སྤྱར་དོ། was taken out and placed right after
footnote 32 in the running text.

36 པ། *em.*; པའི

བས་མ་བཞེག་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བུ་བཤོ། །ང་རྒྱལ་ལམ་ཁྱོ་
བས་ཉོན་ཏེ་ལན་མ་བཏབ་ན་ལྟ་བུ་བཤོ། །ན་བ་དང་སེམས་འབྱུང་བ་ལ་ཉེས་
པ་མེད་དོ། །

གཞན་ཁྱིམ་པའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་ལ། ང་རྒྱལ་དང་ངན་སེམས་ཀྱིས་མི་འགོ་ན་ལྟ་བུ་བར་
སྟོན་པ་ནི། མགོན་པོས་བདག་གིར་མི་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་པའོ། །

གཞན་ཡང་། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེན་མི་བྱེད། ཅེས་པ་ནི།³⁷
གཞན་དག་གིས་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་
མ་སྒྲངས་ན་ལྟ་བུ་བཤོ། །སྦྱིན་བདག་འགྲོད་ཀྱི་དོགས་པ་ལ་སོགས་པས་མི་
ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

ཆོས་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་མི་བྱེད། ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་འདྲི་བ་དང་ཁྱུ་བ་
ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་མི་སྟོན་ན་ལྟ་བུ་བཤོ། །གཞན་ཡང་། ཚུལ་ཁྱིམས་འཆལ་
ནམས་ཡལ་བར་འདོད། །ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གྲོགས་པོའམ་
དེ་ལས་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། ཚུལ་ཁྱིམས་འཆལ་ཞིང་སྤྲིག་པའི་ཆོས་བྱེད་པ་
སྟོང་བཅེ་བའི་བསམ་བས་བཞེག་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་ངན་སེམས་ཀྱིས་མ་
བཞེག་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་བཤོ། །སྟོམ་ལས་དང་བརྗེད་པ་ལ་

³⁷ ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེན་མི་བྱེད། ཅེས་པ་
ནི།] conj. : ཞེས་པ་ནི།

སོགས་པས་མ་བརྒྱུག་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བའོ། །བཅས་
སུ་མི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་
ལས་འཆད་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་མཚུངས་
པར་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་སློབ་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་དང་བཅས་པ་མི་བསྐྱང་བར་གཞན་མ་དད་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བར་སྟོན་པ་
ནི། པ་རོལ་དད་ཕྱིར་སློབ་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །

སེམས་ཅན་དོན་ལ་བྱ་བ་ཆུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཅས་པ་
ཅམ་ལ་འཛེམ་པ་བཞིན་བྱེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདོར་ན་
ལྷུང་བ་སྟེ། དག་སློང་ལ་བྱིམ་པ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་སློང་བ་ལྷུང་བར་
བཤད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་སློང་ལ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་
ན་གནང་སྟེ། གཞན་དབུལ་ཐོངས་རྣམས་ལ་སྟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་། སློང་བརྩེར་བཅས་ན་མི་དག་མེད། །ཅེས་པ་ནི་གནང་བ་བཀག་
པའི་བྱེ་བྲག་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་དག་བ་བཅུ་ལ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡི་ལམ་དུ་ཡང་མི་བྱ་ལ། དག་གི་བཞི་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་འགྱུར་ན་གནང་ངོ། །ལུས་ཀྱི་གསུམ་ནི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་།
སོག་གཅོད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་མཐོང་ན་གནང་སྟེ། སེར་སྣ་ཅན་
ལ་སློགས་པ་དང་། སྟོག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་གཞན་མ་རྟོག་ན་སོག་

གཅོད་པ། དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོང་བ་ལྷ་བ་ནག་པོ་ཅན་
 བསད་པ་དང་། ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་དོན་མཁུ་བ་ལ་སྒྲིག་
 པ་མེད་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཐོབ་པ་ལྷ་བུ་ལོ། །མི་ཆངས་པ་
 སྦྱོད་པ་ནི་མ་གནང་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་མཐོང་ན་བསྐྱབ་པ་ལྷ་ལ་
 ལ་སྦྱད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ལོ། །

དེ་ནས་ལོག་འཆོ་སྤང་བར་བསྟན་པ་ནི། འཆོ་བ་ལོག་པ་དང་དུ་ལེན། །
 ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཏེ་ལོག་འཆོ་སྤང་ཞིང་ཡང་དག་
 པའི་འཆོ་བ་དང་ལྷན་པར་རིགས་པ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་ལོག་
 པར་འཆོ་བ་ཚུལ་འཆོས་དང་། ཁ་གསག་དང་། གཞོགས་སྤོང་ལ་སོགས་པ་
 གཡོ་སྐྱས་འཆོ་ན་ལྷུང་བའོ། །

འཕྱར་ནས་རབ་ཏུ་ཤོད་ལ་སོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ནི་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ཡིན་པ་ལ། ཤོད་བག་གི་བསམ་པས་མཆོང་བ་དང་།
 གྱ་ཅོ་འདོན་པ་དང་། ཅེད་མོ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་གཡེང་བར་བྱེད་
 ཅིང་། གཞན་དག་གྱང་ཤོད་དུ་འཇུག་ན་ལྷུང་བའོ། །

གཞན་ཡང་། འཁོར་བ་གཅིག་ལྷ་བཟོད་པར་38སེམས། །ཞེས་བྱ་བ་
 ནི། འདི་སྐད་དུ། ལྷ་ལྷ་ལས་འདས་པ་འཆོལ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་ན།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལྷ་ལྷ་ལས་འདས་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོགས་ཏེ་

གནས་པར་བྱས་ལ། ཚིག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་བྱའོ། །ཞེས་
སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། འཁོར་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཡིད་རྟོན་པར་བྱེད་ན་ལྟར་བའོ། །
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་39ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་
དགའ་ཞིང་། རྟོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་རྟོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་སེམས་སྦྱོ་
བར་བསྒྲོམ་དགོས་ཏེ། རྟན་ཐོས་ནི་རང་གཅིག་ཕྱི་དོན་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་། གྲགས་པ་མ་ཡིན་མི་སྤོང་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ཉིད་ལ་
ཚིག་མི་བཅུན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིང་དང་། མི་སྦྱན་པ་དང་གཏམ་ངན་པར་
འགྱུར་བ། བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཤེས་བཞིན་མི་སྤོང་ཞིང་། མི་སེལ་ན་རྟོན་
མོངས་པ་ཙན་གྱི་ལྟར་བའོ། །བདེན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྦྱར་བ་ལྟ་
བུ་ཡིན་པ་མི་བསྐྱུང་ཞིང་། སེལ་བར་མི་བྱེད་ན་རྟོན་མོངས་ཙན་མ་ཡིན་པའི་
ལྟར་བའོ། །གཞན་གྱིས་ངན་སེམས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་བཏབ་པ་མི་སེལ་བ་ལ་
ཉེས་པ་མེད་དོ། །

རྟོན་མོངས་བཅས་ཀྱང་ཚོས་40མི་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཟུང་ན་ལས་
འདས་པའི་དོན་བཅའ་བ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དགའ་ཐུབ་མི་བྱེད་ན་
ལྟར་བའོ། །འདིའི་དོན་འགྲེལ་པས་ནི་གཞོན་པའི་ཐབས་དྲག་པོ་འགའ་ཞིག་

39 རྟོན་] conj.: རྟོན་ཐོས་ཀྱི

40 ཚོས་] conj.: འཚོས་

བྱས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་ཡང་། འབྲུལ་དུ་པ་རོལ་
པོ་ཡིད་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་ཐབས་དེ་མི་བྱེད་ན་ཉོན་
མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ལྷུང་བའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

ཡང་། གཤེ་ལ་ལན་དུ་གཤེ་ལ་སོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གཤེ་བ་ལ་སྦྲར་གཤེ་བ་དང་། ཁྲོ་བ་ལ་སྦྲར་ཁྲོ་བ་དང་། བརྟེག་
པ་ལ་ཕྱིར་བརྟེག་པ་དང་། མཆོང་འབྱུང་བ་ལ་ཕྱིར་མཆོང་འབྱུང་ན་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་ལྷུང་བའོ། །

ཁྲོས་པ་རྣམས་ནི་ཡལ་བར་འདོད། །ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་པ་རོལ་པོ་
ཁྲོས་ཏེ་གཞན་འཆོག་པ་བསྐྱོག་པ་ལ་མ་ཞུགས་ན་ལྷུང་བའོ། །

པ་རོལ་ཤད་གྱིས་འཆགས་པ་སྟོང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ཉིད་ལ་
གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ། ཕྱིས་ཆོས་བཞིན་དུ་མཐུན་པར་ཤད་གྱིས་བྱང་
བར་བྱེད་ཅིང་བཤགས་ཀྱང་། ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་དང་ལྡན་པས་
བཤགས་པ་མི་ལེན་ན་ལྷུང་བའོ། །

ཡང་། ཁྲོ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ །ཅེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་ལ་
ཁྲོས་ཤིང་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ལས། གཉོན་པོ་མི་བསྟོན་ཞིང་འཁོན་དུ་
བཟུང་ནས་རྗེས་སུ་མི་བཟོད་ན་ལྷུང་བའོ། །

བསྟོན་བཀུར་འདོད་ཕྱིར་འཁོར་རྣམས་བསྟུ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིམ་གྲོ་
དང་། བཀུར་ཉི་དང་། བྲགས་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྟོབ་མ་སྟུད་ན་ལྷུང་བའོ། །

ལེ་ལོ་ལ་སོགས་སེལ་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལེ་ལོ་སྐྱེས་ཏེ་གཉིད་གྱི་
བདེ་བ་དང་ཉལ་བའི་བདེ་བ་དང་། སྒྲོས་འབེབས་ཤིང་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་
མི་སྒྲོང་ན་ལྟར་བཤོ། །ན་བ་དང་དུབ་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

ཆགས་པས་བྲེ་མོའི་གཏམ་ལ་དགལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། གྲོགས་པོ་
མཛེལ་བ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་མང་དུ་འདུས་ཏེ། འདུ་འཛིའི་གཏམ་སྒྲ་ཆོགས་
བྱེད་ཅིང་དུས་ཡོལ་བར་བྱེད་ན་ལྟར་བཤོ། །པ་རོལ་གྱི་ངོ་བསྐྱུང་བ་དང་། ཡ་
མཆན་གྱི་གཏམ་འདྲི་བ་དང་། སྤིས་པའི་ལན་ཅམ་འདེབས་པ་ལ་ཉེས་པ་
མེད་དོ། །

ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོན་མི་འཆོལ། །ཞེས་པ་ནི། སེམས་གནས་པའི་
ཐབས་རང་གིས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་གྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་
མན་ངག་མི་འཆོལ་མི་བསྒྲུལ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ན་ལྟར་བཤོ། །ན་སྟེ་མི་རུས་པ་
དང་གདམས་ངག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱུང་གིས་དོགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

བསམ་གཏན་སྐྱབ་པ་སྒྲོང་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་
སྐྱབ་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོར་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་དང་། བར་དུ་ལེ་ལོ་དང་།
ཐ་མར་བསྒྲུལ་ས་པས་བྱིང་ཁྱོད་བྱུང་ཡང་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་མི་བྱེད་པ་དང་།
མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོན་
སེམས་དང་། གཉིད་དང་། ཟུགས་པ་དང་། ཁྱོད་པ་དང་། འགྱོད་པ་དང་། ཐེ་

ཆོམ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལྟ་པོ་བྱུང་ན་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་ཅིང་མི་སེལ་ན་
ལྟུང་བའོ། །

བསམ་གཏན་རོལ་ཡོན་ཏན་ལྟ། །ཞེས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་རོལ་
བ་ལ་ཆགས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་མི་སྒྲོང་ན་ལྟུང་བའོ། །

ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་སྒྲོང་བར་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་
དང་ལྟན་པའི་ཆོས་མཉན་པར་མི་བྱའོ། །གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་
པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྒྲོང་ཅིང་གོགས་བྱེད་ན་ལྟུང་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཐུ་སྟེགས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཡང་
བཅོན་པར་བྱ་དགོས་ན། སངས་རྒྱས་གྱི་གསུང་རབ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་
བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་སྤངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཁོ་ན་
གཙོར་གཟུང་ངམ་ཞེ་ན། རང་ཚུ་ལ་ཡོད་བཞིན་དེ་ལ་བཅོན། །ཞེས་སྟོས་ཏེ།
རང་གི་ལྟ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡལ་བར་དོར་ནས། ཉན་ཐོས་གྱི་
སྒྲོང་ལ་ཆགས་ཤིང་བཅོན་པར་བྱེད་ན་ལྟུང་བའོ། །

བཅོན་མིན་ཕྱི་རོལ་བསྟན་བཅོས་བཅོན། །ཞེས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་ཀྱང་མི་སྟེགས་པར། ཐུ་སྟེགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྟོབ་ཅིང་
བཅོན་པར་བྱེད་ན་ལྟུང་བའོ། །

ཕྱི་རོལ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགའ་བས་སྟོབ་ཅིང་།
དེ་ལ་སྟོ་མི་གཏོད་པར་ཉེས་འགྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་མངོན་
པར་དགའ་བས་མི་སྟོབ་ན་ལྟར་བར་སྟོན་པ་ནི། བཅོན་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་
དགའ། །ཞེས་པའོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་
ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཐོས་ནས། དེའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་དང་མ་མོས་
པས་འདི་ནི་དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྐྱར་བ་འདེབས་ན་ལྟར་བའོ། །མོས་པ་མེད་དུ་བྱིན་ཀྱང་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་
ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་། བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོང་། །ཅེས་པ་ནི། རྟེན་
པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དོན་དུ་གཉེར་བས་སྦྱིན་བདག་གི་ངོར་བདག་ཉིད་ལ་བསྟོད་
ཅིང་གཞན་པ་རོལ་ལ་སྟོང་པར་བྱེད་ན་ལྟར་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུ་རེའམ་བཞད་
གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོང་པ་སྤང་དོ། །བསྟན་པ་
གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལུ་སྟེགས་བེལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པས་བསྟོད་
ཅིང་སྟོང་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྲོ་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ནི། པ་རོལ་པོ་ཆོས་འཆད་པ་ལ་
རང་གིས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་གྱིས་མི་ཉན་ན་ལྟར་བའོ། །ཆོས་ཀྱང་མི་

གོ་བ་དང་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ལ་བརྩོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་
དོ། །

དེ་ལ་སྟོན་དང་ཡི་གེ་ཉོན་⁴¹། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་སྟོན་པའི་སྟོབ་
དཔོན་ལ་ཁོ་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་དོན་མ་ཉོགས་ཏེ་ཡི་གེ་ཙམ་སྟེ་བར་བཅད་དོ་ཞེས་
སྟོན་ན་ལྟར་བཤོ། །

དགོས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས།⁴² སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དགོས་པའི་གྲོགས་དང་། ནད་པའི་རིམ་གྱི་
ལ་སོགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་ལ། ང་རྒྱལ་དང་ཞེ་སྒྲུང་གིས་བསྐྱངས་པས། བ་
རོལ་པོ་ཆོས་དང་དོན་ལ་འགྲོ་བ་ལ། གྲོགས་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་གྲོགས་
མ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟར་བཤོ། །ལེ་ལོ་དང་སྟོམ་ལས་ཀྱིས་མི་
བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྟར་བཤོ། །ན་བ་དང་། བ་རོལ་ལ་
མགོན་གཞན་ཡོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

ནད་པའི་རིམ་གྱི་བྱ་བ་སྟོང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ནད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་
ཀྱང་རུང་ལམ་དུ་སྤྱད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱིས་གྲོགས་མ་
བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟར་བཤོ། །སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་བྱེད་ན་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྟར་བཤོ། །བདག་ཉིད་ན་བ་དང་ནད་གཡོག་

41 ཉོན་_{em.} བསྟན

42 དཔས་_{conj.} དཔའི

གཞན་ཡོད་པ་དང་། བད་ཡུན་རིང་སྟེ་སོན་ཅུ་ལྟུག་ན་ཉེས་པ་མེད་
དོ། །

ནད་གཡོག་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་ལ་ཟས་སྒོམ་
ལ་སོགས་པས་གྲོགས་མ་བྱས་ན་ལྟུང་བར་འགྱུར་བས། སྤྱག་བསྐྱེལ་སེལ་
བར་མི་བྱེད་པ། །ཞེས་སྟོས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དབས་པ་རོལ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་མི་དགེ་བའི་
ལས་བྱེད་པ་ལས་བཅེ་བས་སྤར་བསྒྲོག་པའི་ཐབས་མི་སྟོན་ན་ཡང་། བག་
མེད་རྣམས་ལ་རིགས་མི་སྟོན། །ཞེས་ལྟུང་བར་བཤད་དོ། །

བྱས་ལ་ལན་དུ་པན་མི་འདོགས། །ཞེས་པ་ནི། བདག་ལ་པན་བཏགས་
ཤིང་བྱས་པ་ལ་བྲིན་དུ་མི་བཟོ་སྟེ། ལན་དུ་པན་མི་འདོགས་ན་ལྟུང་བའོ། །
རང་ལ་རུས་པ་མེད་པ་དང་། པ་རོལ་པོ་ལན་མི་འདོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གཞན་གྱི་མྱ་ངན་བསང་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ནི། གཞན་དག་ནོར་རུ་ཉེ་
དུ་དང་བྲལ་བའི་མྱ་ངན་གྱིས་ཟིན་པ་ལ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
བཤད་ཅིང་མྱ་ངན་མ་བསངས་ན་ལྟུང་བའོ། །

ནོར་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ནི། ཟས་དང་ཡོ་བྱད་འདོད་པ་
ལ་སེར་སྒྲས་ཡོད་བཞེན་དུ་མ་བྱིན་ན་ལྟུང་བའོ། །སྦྱིན་རྒྱ་མེད་པ་དང་མི་
འཕྲོད་པ་སྦྲོང་བ་ལ་མ་བྱིན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

འཁོར་ནམས་ཀྱི་ནི་དོན་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ནི། སློབ་མ་ཆོས་འདོད་པ་
 འོང་པ་ལ་མི་འདོམས་ཤིང་ལེགས་པར་རྗེས་སུ་མི་སྟོན་པ་དང་། མོངས་པ་དེ་
 དག་གི་ཕྱིར་བྱིམ་བདག་དང་པ་ཅན་ནམས་ལ་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་
 ཆོས་བཞིན་དུ་འཆོལ་བར་མི་བྱེད་ན་ལྟར་བཤོ། །ཆོས་རྒྱར་འོང་བ་དང་།
 བདག་ཉིད་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། རང་གིས་ཡོ་བྱད་འཆོལ་
 ཅུས་པ་ལ་མ་བྱིན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་ཐམས་ཅད་དང་མ་ཐུན་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ན་གཞན་གྱི་སེམས་མི་བསྐྱང་ན་ལྟར་བཤོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
 གཞན་གྱི་སློང་དང་མ་ཐུན་མི་འཇུག་ཅེས་པ་ཤོ། །

ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ་སྤྲུལ་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ནི། གཞན་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྡན་པ་ལ་བདག་དང་འཁོར་ཅུང་ཟད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རམ། སྤྲུལ་དོག་གིས་
 ཡོན་ཏན་བཅས་སམ། མ་བསྐྱགས་ན་ལྟར་བཤོ། །གཞི་དེས་རྒྱགས་པ་
 དང་ཁེངས་པ་དང་། གཞོད་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ལྷ་
 ཉིགས་ཅན་ཆར་གཙོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

རྒྱན་དུ་འཆམ་པ་ཆར་མི་གཙོད། །ཅེས་པ་ནི། སློབ་མ་དག་ཚུལ་བྱིམས་མི་
 བསྐྱང་ཞིང་ཆོས་དང་མི་མ་ཐུན་པར་བྱེད་པ་ལ། སྤྲུལ་བཟུང་པ་དང་། ཆད་པས་
 གཙོད་པའི་རིགས་ཀྱིས། རྗེས་སུ་མ་བཅོས་ན་ལྟར་བཤོ། །བཀའ་སློལ་བའི་

བ་དང་། གཞི་དེས་འཐབ་བ་དང་ཚོད་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ན་ཉེས་པ་མེད་
དོ།

རྩུ་འབྲུལ་བསྐྱེགས་ལ་སོགས་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྩུ་འབྲུལ་དང་ལྡན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་བྲལ་ཞིང་
སྐྱེག་བ་བྱེད་བ་སྐྱག་པར་བྱ་བའི་རིགས་རྣམས་སྐྱག་པར་བྱ་བ་དང་།
སེམས་འདུན་པར་བྱ་བའི་རིགས་རྣམས་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་བསྐྱེགས་ནས་སྐྱག་
བ་དང་འདུན་པར་མི་བྱེད་ན་ལྟར་བཤོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ལྟག་པར་
སེམས་འཁྲུལ་བ་དང་། ལྟག་བསྐྱེད་གྱི་ཆོར་བས་ཉན་བ་དང་། སྒོམ་བ་མ་
མཁོས་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉེས་པར་
མི་འགྱུར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་དང་ཡང་རང་གི་སེམས་ལ་བྲིས་ཏེ་
རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ཉིད་ནས་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བྱང་ན་ཡང་
ཆོས་བཞིན་དུ་སྒྲར་གསོ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྟན་ནས། ད་ནི་གནང་བ་དང་།
བཀག་བ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གོང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིར་
བསྟན་པ་ནི། སྦྱིང་རྒྱུན་ཞིང་བྱམས་སྦྱིར་དང་། །སེམས་དགོ་བ་ལ་ཉེས་
པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གོང་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ངན་སེམས་ནི་

མེད་གྱི། བདག་དང་མཛེའ་བཤེས་པར་བྱས་ནས་དགོ་བ་ལ་གཞུག་པའི་
 ཕྱིར། བདག་གི་སྒྲིམས་ལ་སྐྱབས་བྱེ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །བཙུག་ལྷན་
 འདས་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉེས་པ་ནི་པལ་ཆར་ཞེ་སྒྲུང་ལས་
 འབྱུང་གི། །འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་བྱམས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་ཅི་སྦྱད་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་སྒྲུང་བ་ནི། བདག་དང་གཞན་ལ་པན་བ་སྦྱད་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་ཅུང་ཟད་
 ཅུ་བ་འདད་པ། དཔལ་པག་མོ་བྱ་བས་མཛེད་བ་རྫོགས་སོ། ། །

༡༡། །ཐུ་གར་སྐད་དུ། བཟླ་ལྷན་སྤྱུ་ལྷ་པའི་སྤྱི་སྤྱི་གྲ་
བོད་སྐད་དུ། རྟོ་རྟོ་ཐེག་པ་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བསྐྱུས་པ།
ཐུགས་རྟོ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །

ཀུན་ནས་དང་བས་སྒྲ་མ་ཡི། །
ཞབས་ཀྱི་པ་སྒྲོ་ལ་བཏུང་དེ། །
ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཏུ་བཞི་ནི། །
ཐུད་ལས་གསུངས་པ་བཤད་པར་བྱ། །

གང་ཕྱིར་རྟོ་རྟོ་འཇིན་པ་ཡིས། །
དངོས་གྲུབ་སྒྲོ་བ་དཔོན་རྟོ་རྟོ་འབྲངས་གསུངས། །
དེ་བས་དེ་ལ་བརྟུས་པ་ནི། །
ཅ་བའི་ལྷུང་བ་དང་པོར་བཤད། །

བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་འདས་པ་ནི། །
ལྷུང་བ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བཤད། །
རྟོ་རྟོ་སྤྱན་ལ་ཁྲོས་པ་ནི། །
ཉེས་པ་བརྟོད་པ་གསུམ་པ་ཡིན། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་སྟོང་། །
བཞི་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །
ཆོས་ཀྱི་ཅ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །
དེ་སྟོང་བ་ནི་ལྷ་པ་ཡིན། །

རང་ངམ་གཞན་གྱི་བྱབ་པའི་མཐའ། །
ཆོས་ལ་སྟོད་པ་དུག་པ་ཡིན། །
ཡོངས་སུ་མ་སློན་སེམས་ཅན་ལ། །
གསང་བ་43སྟོགས་པ་བདུན་པ་ཡིན། །

སྤང་པོ་སངས་རྒྱས་ལྷའི་བདག་ཉིད། །
དེ་ལ་བརྟམས་བྱེད་བརྒྱད་པ་ཡིན། །
རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །
སོམ་ཉི་ཟ་བ་དགུ་པ་ཡིན། །

གདུག་ལ་རྟག་ཏུ་བྱམས་ལྡན་བ། །

བྱེད་པ་དེ་ནི་བཙུ་བར་འདོད། །
མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །
དེར་རྟོག་པ་ནི་བཙུ་གཅིག་པ། །

སེམས་ཅན་དད་དང་ལྡན་པ་ཡི། །
སེམས་སྙན་འབྱེན་པ་བཙུ་གཅིས་པ། །
དམ་ཆིག་ལ་44ནི་ངེ་བཞིན་རྟེན། །
མི་བསྟེན་པ་ནི་བཙུ་གསུམ་པ། །

ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱད་མེད་ལ། །
སྟོད་པར་བྱེད་པ་བཙུ་བཞི་པ། །
སྒྲགས་པས་དེ་དག་སྤངས་ན་ནི། །
དངོས་གྲུབ་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

གཞན་དུ་དམ་ཆིག་ཉམས་པས་ན། །
ཉམས་པས་བདུད་གྲིས་གཟུང་བར་འགྱུར། །
དེ་ནས་སྦྱག་བསྐྱལ་སྟོང་འགྱུར་ཞིང་། །

ཐུར་དུ་བལྟས་ཏེ་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །

དེ་བས་ང་རྒྱལ་བཅོམ་ནས་ནི། །

བདག་ཉིད་དད་ལྡན་གྲུས་པ་དང་། །

མ་འཇུག་པས་ནི་གཟུང་བར་བྱ། །

གལ་ཏེ་ཉམས་ན་སྤྲོ་མ་ལ། །

ཡུལ་ལ་སོགས་པས་ངེ་མ་འདག

བདག་ཉིད་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པས། །

སྤྲོ་མ་དགོན་མཆོག་མཆོད་བྱས་ཞིང་། །

གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། །

བསོད་ནམས་ཆོགས་ནི་ཉེར་བསགས་ནས། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །

སྤྲོ་མ་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བར་བྱ། །

༡༡། ཡན་ལག་གི་ལྷང་བ་བརྒྱད་པ།

ཏེ་རུ་ཀ་སློབ་དཔོན་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ།

རབ་ཏུ་བདེ་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །

ཡན་ལག་ཉེས་པ་བདག་གིས་བཤད། །

དམ་ཆིག་དང་ནི་མི་ལྡན་པའི། །

རིག་མ་བསྟེན་པར་དགའ་བ་དང་། །

ཆོག་ས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཚུད་པ་ནི། །

ཡན་ལག་ཉེས་པ་གཉིས་པར་བཤད། །

མ་གསུངས་པ་ཡི་རིག་མ་ལས། །

སྒྲགས་པས་བདུད་ཅི་ཐོབ་བྱེད་པ། །

ཡན་ལག་ཉེས་པ་གསུམ་པ་ཡིན། །

གསང་ཆོས་ཡན་ལག་ཤེས་གྱུར་གྱང་། །
གཞན་ལ་མི་སྟོན་ཤེས་རབ་ངན། །
ཡན་ལག་ཉེས་པ་བཞི་བ་ཡིན། །

དད་པས་སེམས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ45། །
གཞན་གྱི་གཏམ་བྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས། །
ཡན་ལག་ཉེས་པ་ལྔ་ལ་ཡིན། །

ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཞག་བདུན་འདས། །
ཡན་ལག་ཉེས་པ་དྲུག་བ་ཡིན། །

རྣལ་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་མི་ཤེས་པར། །
ངན་སྒྲགས་པ་ཡིན་ཟེར་བ། །
ཡན་ལག་ཉེས་པ་བདུན་བ་ཡིན། །

སྟོད་མིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །
སྤྱི་ཡི་ཆོས་བཤད་ཡིན་པ་ལ། །

45 རྒྱ] conj. (with Jampal Dragpa); རྒྱད

གསང་བའི་དོན་རྣམས་བཤད་བ་ནི། །

ཡན་ལག་ཉེས་བ་བརྒྱད་བ་ཡིན། །

འདི་རྣམས་ཡན་ལག་ཉེས་བ་སྟེ། །

བསྐྱལ་བ་མང་པོར་དབྱུང་བར་འགྲོ། །

༡༡། ཅུ་ལྷུང་གི་ནམ་བཤད་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ་བཞུགས་སོ། །

༡༢། ལྷོང་ཉིད་སྒྲིང་རྩེ་འབྲེས་བ་ཡི། ལྷ་མ་ནམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། ལྷོ་
དམན་ནམས་ལ་ཅུང་ཟད་ཅམ། ལྷུང་བའི་དོན་ནམས་བྲི་བར་བྱ། །

ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། ཕྱག་འཆལ་ཞིང་བཤད་
བར་དམ་བཅའ་བ་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་། ཉེ་བར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་དང་བས་ལྷ་མ་ཡི། ཞབས་ཀྱི་བརྒྱུ་ལ་བཏུང་
དེ། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་ནི། རྒྱུད་ལས་གསུངས་བ་བཤད་བར་བྱ། །
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཕྱེད་སྔ་མས་⁴⁶བསྟན་བཅས་ཚུམ་བ་པོས་ཀུན་ནས་
དང་བའི་བསམ་བས། བདག་གི་ལྷ་མ་གསུམ་དང་རྩེ་རྩེ་འཛིན་བ་ཐ་མི་དང་
དུ་རྟོགས་ཏེ། ལུས་ངག་གིས་ཀྱང་ཞབས་གདན་བརྒྱ་དང་བཅས་བ་ལ་
བཏུང་ཅིང་བསྟོད་པའི་དབྱངས་བརྗོད་པའོ། །

བཤད་བར་དམ་བཅའ་བ་ནི་ཕྱེད་ཕྱེ་མ་སྟེ། ཕྱི་རབས་ཀྱི་རྟེན་ཀྱི་གང་
ཟག་དམ་ཆིག་ཉམས་ཏེ་ངན་སོང་དུ་འགོ་བ་ལས་སྟོག་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་
ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་ནི་བཤད་བར་བྱ། ཞེས་སྐར་པོ། །དེ་ཡང་རང་བཟོ་སྐངས་
པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་བ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཅ་བ་ནི་བཅུ་བཞི་པོ་མ་
ཉམས་ན་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་ལ། ཉམས་ན་སྐྱག་བསྐྱེལ་

46 ཕྱེད་སྔ་མས་] add

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ལྷུང་བ་ནི་བཅུ་བཞི་པོ་ཉམས་ན་འོག་ཏུ་
 ལྷུང་བས་འབྲས་བུ་འཛིན་ཆུ་ལ་བཏགས་པའོ། །བཅུ་བཞི་ནི་གྲངས་སོ། །
 རྒྱུད་ནི་དག་ནག་ལེའུ་བཙུང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་བཅུ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་དོན་
 འཛིན་པ་ཡིས། །དངོས་གྲུབ་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲངས་གསུངས། །དེ་བས་དེ་
 ལ་བརྟེན་པ་ནི། །རྩ་བའི་ལྷུང་བ་དང་པོར་བཤད། །ཅེས་བྲ་སྟེ། གང་ཕྱིར་ནི་
 རྒྱ་མཚན་འཕེན་པའི་ཆོག་གོ། །དོན་འཛིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །དངོས་
 གྲུབ་ནི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དང་། ལུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་
 ཆེན་བརྒྱད་དོ། །སློབ་དཔོན་ནི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། མན་ངག་སྟེར་བ་དང་།
 རྒྱུད་བཤད་པ་གསུམ་སོ། །རྗེས་འབྲང་ནི་སློབ་དཔོན་ལ་རག་ལས་ཏེ། སླ་མ་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་བྱེད་པའོ། །གསུངས་བ་ནི་རྒྱུད་སྟོན་པ་
 འབྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། མཆོད་པ་ཀུན་གྱི་ཐོག་མར་ནི། །སླ་མའི་མཆོད་
 པ་བརྩམ་པར་བྱ། །དེ་མཉེས་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་ནི། །ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་བས་གང་ཕྱིར་གྱིས་འཕངས་པ་དེ་
 ཕྱིར་གྱི་དོན་ཏེ། བརྟེན་པ་ནི་མ་གྲུས་པའོ། །དོན་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཆོག་དང་ལུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སླ་མ་ལ་རག་
 ལས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་
 རྒྱུད་ན། ཤིན་ཏུ་སྦྱིབས་དང་པོར་བཤད་དོ། །ཞེས་བྲ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །སློབ་

དཔོན་གཅིག་ལ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་དང་། མན་ངག་ཐོབ་པ་དང་རྒྱད་ཐོབ་
 པ་ནི་གསུམ་ལྡན་ནོ། །གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་ཐོབ་པ་ནི་གཉིས་ལྡན་ནོ། །
 གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཐོབ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གནས་པ་ལོ། །ཡན་ལག་བདུན་
 ཚང་ན་སྒྲོར་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འེ་པམ་པ་ལོ། །ཡན་ལག་བདུན་ནི་གཞི་འེ་
 ཡན་ལག་སྟོབ་དཔོན་གསུམ་ཡིན་པ་དང་། རྟོན་གྱི་ཡན་ལག་དབང་ཐོབ་པ་
 དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ་ལོ། །བསམ་པ་འེ་ཡན་ལག་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོས་
 གྱུན་ནས་བསྐྱང་བ་ལོ། །དེ་ལ་དེར་ཤེས་པ་དང་། བདག་ཉིད་མ་འབྱུང་བ་དང་།
 སྒྲོར་བ་འེ་ཡན་ལག་ལུས་ངག་གི་སྒྲོར་བ་བསྟན་པ་དང་། དངོས་གཞི་ཡན་
 ལག་དེ་འེ་རྟོན་གྱིས་འཆོ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། མཐུག་གི་ཡན་ལག་རྗེས་སུ་
 ཡི་རང་ཞིང་འགྲོད་པ་མེད་པ་ལོ། །

བྱགས་སུན་སྐྱང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྷུང་བ་ལོ། །ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོ་
 ནི་སྟོམ་པོ་ལོ། །བཤགས་པ་དུས་ལས་འདས་པ་ནི་ལྷི་བ་ལོ། །ཡན་ལག་དྲུག་
 མ་ཚང་བར་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །སྒྲོར་བ་འེ་བྲོགས་
 གསུང་བཅག་པ་ཅམ་ནི་ཉེས་པ་སྤ་མོ་ལོ། །

དེ་དག་ལ་ཡང་ལྷི་ཡང་གི་བྱེ་བྲག་ནི། གཞི་གསུམ་ལྡན་ལྷི། གཉིས་
 ལྡན་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་གནས་པ་རུང་ཡང་། བསམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོས་
 བསྐྱང་བ་ལྷི། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱང་ན་འབྱིང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་ན་ཉེས་བྱས་
 སོ། །

སྒྲོབ་དཔོན་ལ་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། བདག་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་ལ་
ཉེས་པ་མེད་དོ། །

དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆོག་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། སྒྲེ་བོ་མང་པོ་འདུས་པའི་
ཆར་ལྟ། དེ་མ་ཡིན་པའི་དུས་སུ་ཡང་། ལུས་ངག་གི་སྒྲོར་བ་བསྟན་པ་ཡུལ་
གྱི་སྒྲོན་ས་ལྟ། མ་གོ་ན་ཡང་ངོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་མེད་པ་དང་། འགྱུར་བ་
ཡོད་ན་ཡང་ངོ། །

དེ་དག་གི་བཤགས་པའི་ཐབས་ནི། སྒྲོར་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
པམ་བ་བྱུང་ན་དབང་བསྐྱར་ཡན་ལག་བདུན་བྱའོ། །ཁྲ་མ་ཉིད་བཞུགས་ན་
མཁུལ་དང་བསྟེན་བཀྱར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་ལ་བཤགས་སོ། །གཞན་
ཡང་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། མཁུལ་དང་། སྒྲིན་སྟེག་དང་།
སྟོག་ཆགས་བྱེ་བའི་སྟོག་བསྐྱབ་པ་དང་། ཆ་ཆ་གདབ་པ་ལ་སོགས་པས་
ཉེས་པ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་དེ། བྱད་པར་དུ་ངག་གི་ཉེས་པ་བཤགས་པ་ཡི་
གེ་བརྒྱ་པ་དང་། སྒྲེ་བཤགས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ་བསམ་གཏན་ཏེ། ལྷ་
བསྐྱོམ་པ་དང་། སྒྲོང་བ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཉེས་པ་མཁུལ་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱབས་སོ། །བཤགས་པའི་དུས་ཀྱང་ལོ་གསུམ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

ཡུལ་སྒྲོབ་དཔོན་གཉིས་ལྡན་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་ན། གསུམ་ལྡན་གྱི་
བཤགས་པ་ཆད་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་བཤགས། བྱེ་བྲག་ཏུ་གནས་པ་ལ་ལྷུང་བ་

བྱུང་ན། གསུམ་ལྟན་གྱི་ཆ་གཅིག་གིས་བཤགས་སོ། །ལྷུང་བ་དང་པོ་ཅུང་
ཟད་བཤད་པའོ། །

ད་ནི་ལྷུང་བ་གཉིས་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ནི། བདེ་གཤེགས་བཀའ་
ལས་འདས་པ་ནི། །ལྷུང་བ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། བདེ་
བར་གཤེགས་པ་ནི་ཡང་དག་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའོ།
།དེའི་བཀའ་ནི་བྱང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་དང་། དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་
དང་། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དྲུག་དང་། ཚུལ་རྣམ་པ་
བཞིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་གནས་པའོ། །དེ་ལས་འདས་པ་ནི་བྱང་བའི་དོན་དུ་
གཟུང་བ་དང་། དགོངས་པས་བཤད་པ་སྐྱེ་བཞིན་པར་བཟུང་བ་སྟེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་བསད་ན། །དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་།མ་དང་སྤང་མོ་བྱ་མོ་སོགས། །འདོད་པ་བས་ནི་
མཉེས་བྱས་ན། །དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པར་སྐྱེ་བཞིན་
པར་གཟུང་བ་ལྟ་བུའོ། །སྤང་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
བྱང་དུ་གསོད་པ་ལ་བཞེད་དེ། ཐེག་པ་མཆོག་ལ་གནས་པས་སོ་སོར་ཐར་
པའི་སྒོམ་པ་བྱང་དུ་གསོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤང་མའི་བཀའ་ལས་འདས་པ་ཡང་
གཟུང་ངོ། །འདི་ལ་ཡང་སྤར་བཞིན་ཡན་ལག་བདུན་ཏེ། གོང་དང་འབྲ་བས་
བྱང་པར་ནི་རང་བཞིན་སྤང་བས་མ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། བཀའ་དོན་
རང་ཉིད་མི་གསལ་ཞིང་། དགོངས་པས་བཤད་པ་ལྟ་བུར་སོང་བའོ། །འདི་

ལ་པམ་བ་མེད་དེ་མ་བཤགས་ན་ལྷུང་བའོ། །གཞན་ཡང་དང་པོ་འདྲའོ།
 བཤགས་ཐབས་ཀྱང་དང་པོ་འདྲ་བ་ལས། བྱད་བར་དུ་བསམ་གཏན་མཆོག་
 ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་འདས་བ་ལ། །ཡིད་ནི་ལྷ་ཡི་
 རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །སྤྱོད་ཐེག་ལེ་བསྐྱོམས་བས་འདག་མི་རྟོག་བ་ཡིས་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེད། །སེམས་སུན་སྤྱང་སྟེ་བསྐྱམ་ལ་བསྐྱབ། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་བ་གསུངས་བས་སོ། །

སྤྱོད་ཐེག་བཀའ་བཅག་ན་སྤྱོད་དཔོན་ལ་བཏེན་པའི་ལྷུང་བ་དང་། བདེ་
 གཤེགས་བཀའ་འདས་ཀྱི་ལྷུང་བ་གཉིས་འབྱུང་བས། གཞི་གཅིག་ལ་ལྷུང་
 བ་དུ་མ་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དམ་བ་དང་པོའི་རྒྱད་ལས། དཔལ་
 ལྷན་སྤྱོད་ཐེག་སྤྱང་། །ལྷུང་བ་དེ་ནི་རི་བོང་ཅན། །དེ་ཡི་བཀའ་
 ལས་འདས་བ་ནི། །ལྷུང་བ་མིག་ཏུ་བརྗོད་བ་ཡིན། །སྤྱོད་ཐེག་ཉིད་ཤེས་རབ་
 མ། །ལྷུང་བ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་བརྗོད། །དེ་ཉིད་རྗོལ་སྤྱན་དུ་འབྱུང། །ལྷུང་བ་དེ་
 ཉིད་རིག་བྱེད་ཡིན། །དེ་ཡི་བྱུ་བ་པ་མཐའ་སྟོད་པ། །ལྷུང་བ་མདའ་ཞེས་བྱ་
 བར་གྲགས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་སོ། །ལྷུང་བ་གཉིས་པ་ཅུང་
 ཟད་བཤད་པའོ། །

ད་ནི་ལྷུང་བ་གསུམ་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ནི། རྗོལ་སྤྱན་ལ་ཁྲོས་པ་ནི། །
 ཉེས་པ་བརྗོད་བ་གསུམ་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྗོལ་སྤྱན་
 རི་སྤྱོད་དཔོན་གཅིག་ལ་དགྲིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ་དུས་

གཅིག་དུ་ཐོབ་པའོ། །རྫོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེ་བའི་
 སྤྱན་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 མཛེས་པའི་སྤྱན་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྦྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱན་དུ་བཤད་
 ཏོ། །དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་ཆང་ན། སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྗང་
 བ་སྟེ། ཡན་ལག་བདུན་ནི་ལྗང་བ་དང་པོ་དང་འབྲེལ། །འདིའི་འབྲས་བྱ་གང་
 བའི་དཔྱལ་བར་འགོ་བས་པམ་བ་ནི་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་མནར་མེད་དུ་
 འཇུག་པས་ན་ལྗང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཉེ་བའི་སྤྱན་ལ་ལྗང་བ་ནི་མེད་དེ་ཉེས་བྱས་
 འབྱུང་ངོ། །མཛེས་པའི་སྤྱན་ལ་ཉེས་བྱས་སྒྲ་མ་བས་ཆུང་ངོ། །རང་བཞིན་
 གྱི་སྤྱན་ལ་ཉེས་པ་སྤྲ་མོ་ཅམ་འབྱུང་ངོ། །བཤགས་པའི་ཐབས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་
 ཡོངས་རྫོགས་བྱུང་ན། རྫོ་རྩེ་སྤྱན་གྱི་མདུན་དུ་མཇུག་བཤམས་ལ་སྤོན་དུ་
 འགོ་བའི་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་སྟེ། གནང་བ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བཤགས་པ་
 བྱའོ། །གཞན་དུ་ཉེས་པས་སྦྱར་ཏེ། ལྗང་བ་དང་པོར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་
 བཤགས་སོ། །ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ལྷི་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་དང་པོ་
 བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྗང་བ་གསུམ་པའོ། །

ལྗང་བ་བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་སྦྱོང་། །བཞི་པ་
 ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་ཅན་ནི་ཁམས་ཀྱི་
 བསྐྱུས་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྫོགས་པས་འབྲུལ་པའི་དབང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་

བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱམས་པ་ནི་བདེ་བ་དང་སྤང་བར་འདོད་
 བའི་སློང་གི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བས་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་དང་སྤྱད་ཅིག་གྲང་བྲལ་
 བར་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལ། གཤམ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་མནར་
 སེམས་རིམ་པ་དགྲ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཁོང་ནས་འབྱུགས་ན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་སྤངས་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་ལྟར་བ་དང་པོ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅི་
 རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །མནར་སེམས་དགྲ་དང་ལྡན་ན་ལྟར་བའོ། །སེམས་ཁོང་
 ནས་འབྱུགས་ན་ནི་སློམ་པའོ། །དུས་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་མདུད་བར་
 འཛིན་བ་ལྟེ་བའོ། །སྦྱོར་བ་ཅམ་ཉེས་བྱས་སོ། །ལུས་ཀྱི་ཉེས་བ་ནི་སྤྲོ་མའོ། །
 བཤགས་ཐབས་ནི་སྤྲོ་མ་དང་རྩེ་རྩུན་གྱི་མདུན་དུ་བཤགས་སོ། །ཉེས་བ་
 སྤྲོ་བ་ནམས་ནི་ཉེས་བ་འསྐྱོ་བཅད་ཅིང་བྱིས་མི་བྱེད་བར་སྤྲོ་མ་བ་དང་།
 མཐུལ་དང་སྤྲོ་བཤགས་དང་། སྤྲོ་གཟགས་གཞན་འཆེ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་
 སོགས་པས་འདག་གོ། །སྤྲོ་གས་སུ་བསྐྱུ་47བ་ནི། །ཁམས་གསུམ་གྱི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོད་མེད་པ་བཞི་བསྐྱོམ་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 ལ་མཐོང་བ་དང་། གཞན་ལ་མ་དད་པ་བསྐྱོག་པ་དང་། གཞན་སྤྲིག་པ་ལས་
 སྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་ལུས་ངག་གིས་སྤོང་བ་ལྟར་སྤོན་གྲང་ཉེས་བ་མེད་དོ། །ལྟར་
 བ་བཞི་པའི་བཤད་པའོ། །

དེ་ནི་ལྷ་བ་ལྷ་བ་བཤད་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
 སྤྱོད་བཞི་ལྷ་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོན་དམ་དང་ཀྱན་
 རྩེ་བཞི་ལྷ་བ་ལོ། །སྤྱོད་བཞི་སྤྱོད་ཅིང་དོར་བའོ། །ལྷ་བ་ནི་གྲངས་ཡིན།
 དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་བཞི་དང་ཀྱན་
 རྩེ་བཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་བཞི་དང་འབྲུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་མ་དང་
 ཅིང་ཞེ་སྤང་པས་སྤང་ན་ལྷ་བ་ལོ། །ཀྱན་རྩེ་བཞི་ལྷ་བ་མཆོན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་རྩེ་ལྷ་བྱ་ཡང་། རིག་མའི་སྤྱོད་དང་། ལག་གི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འདོར་
 བར་མི་བྱ་ཞིང་དོར་ན་ཡང་ལྷ་བ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྲེལ་བ་མཁན་པོས་
 བཤད་དོ། །ཡན་ལག་གྲང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་དོ། །བཤགས་ཐབས་ནི་དོན་
 དམ་དོར་ན་སྤྱོད་བཞི་བསྐྱེད་པ་ལྷ་བ་ལོ། །སྤྱོད་འབྲུག་དོར་ན་བསྐྱར་ལ་སྤང་དོ། །ལྷ་བ་
 ལྷ་བ་ལོ། །

ལྷ་བ་བྱུག་པ་ནི། རང་ངམ་གཞན་གྱི་བྱུག་པའི་མཐའ། །ཆོས་ལ་སྤྱོད་
 པ་བྱུག་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་རང་ནི་སངས་རྒྱས་པའོ། །གཞན་ནི་
 ཕྱི་རོལ་པའོ། །ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པའི་བྱུག་
 མཐའ་ལ་སྤྱད་པར་མི་བྱ་ལ། རང་གི་སྤྱོད་པའི་བྱུག་མཐའ་ལ་སྤྱད་ན་ལྷ་བ་
 ལོ། །དེ་སྤྱོད་དུ་ཡང་། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་རིང་བའི་རྒྱ། །ལྷ་སྟེགས་ཅན་
 ལའང་སྤྱད་མི་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། བྱུག་པའི་མཐའ་ཡིས་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཕྱིར། །ཕྱི་
 རོལ་པ་ཡང་ལམ་ཆོལ་ཞུགས། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སྤྱད་མི་བྱ། །ལམ་ཞུགས་ཉན་

ཐོས་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཅུད་པ་དང་།
 ལྟ་བ་ངན་པ་སུན་དབྱུང་བ་དང་། བན་པའི་བསམས་པས་སྦྱད་པ་ལ་ཉེས་པ་
 མེད་དོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་གསང་སྒྲགས་ལས་
 གཞན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པའོ། །ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་
 སྦྱད་ན་ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་སྒར་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྦྱད་པ་ནི་
 48 ལྟུང་བའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་སྒྲོམ་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལ་ཉེས་བྱས་
 སོ། །ཕྱི་རོལ་པའི་ལ་ཉེས་བྱས་སྤྱོད་པའོ། །འདིར་ཡང་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་སུ་
 ཅི་བར་བྱའོ། །བསྐྱང་བའི་ཐབས་ཀྱང་ཉེས་པ་ལས་ལོག་སྟེ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་
 དོན་དང་དགོངས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་
 ཞེས་པས་ཆོགས་པའི་ནང་དུ་བཞགས་པས་འདག་གོ། །ཉེས་པའི་བྱེ་བྲག་
 གིས་དམ་ཆིག་ལ་བཞགས་པ་དང་། རང་གི་སེམས་སུན་སྦྱང་བས་འདག་
 བར་ཞེས་པར་བྱའོ། །ལྟུང་བ་དུག་པའོ། །

ད་ནི་ལྟུང་བ་བདུན་པ་བཞད་པར་བཞེད་ན། ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་སེམས་
 ཅན་ལ། །གསང་བ་49སྒྲོགས་པ་བདུན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་
 ལ་མ་སྒྲིན་པ་ནི་ཆོགས་མ་སྒྲིན་པ་དང་། ཆོག་རྫོགས་པས་མ་སྒྲིན་པ་དང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིན་པ་དང་། ཟབ་པས་འདྲིགས་པས་མ་སྒྲིན་པ་དང་།

48 །དེ་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྦྱད་པ་ནི། *em.*; །དེ་ཡང་རྒྱུད་ལས།སྦྱད་པ་ནི

49 བ། *em* (with Jampai Dragpa); བར

ཉམས་པས་མ་སྒྲིན་པ་དང་ལྟོལ། །དང་པོ་ནི་དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པའོ། །
 གཉིས་པ་ནི་དབང་གོང་མ་མ་ཐོབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ལོག་གྲེད་ཅན་སྟོང་ཁ་
 སྟབ་50ལྟ་བུ་ཐབས་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱིས་བརྟལ་ཡང་སྟོང་དུ་མ་གྱུར་པའོ། །བཞི་
 པ་ནི་ཟབ་མེད་ཆོས་ལ་སྐྱག་པའོ། །ལྔ་པ་ནི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཀྱང་ཉམས་
 པའོ། །

གསང་བ་བསྐྱགས་པ་ནི་དང་པོ་དང་ལྔ་པ་ལ་མ་སྒྲིན་པར་ཤེས་བཞིན་
 སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟེན་བཀྱར་འདོད་པའི་དབང་གིས་ཆོས་སྟོན་ན་ལྟར་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལ་51དབང་གོང་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སྟོན་ན་ལྟར་པའོ། །
 གསུམ་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ན་ལྟར་པའོ། །ཟབ་པས་འཇིགས་པ་ལ་ཟབ་མེད་
 རོན་སྟོན་ན་ཉམས་བྱས་སོ། །སྟོང་རྗེས་སྟོན་ན་ཉམས་པ་ཚུང་ངོ། །ཞིང་དང་
 བསམ་པས་ལྷི་བ་དང་། སྦྱོར་བ་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བ་ཡང་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །བཤགས་པའི་ཐབས་ནི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ཆོག་གས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 དང་། དཔའ་བོའི་སྟོན་མོ་དང་། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་དང་། མཆུལ་ལ་སོགས་པས་
 བཤགས་པར་བྱའོ། །ལྟར་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་བྲེད་པ་ནམས་ཤས་ཆེའོ། །དེ་
 སྐད་དུ་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་ཀྱ་ཀྱ་རི་བས། སྟོང་མ་ཡིན་ལ་གསང་མི་

50 སྟབ་_{em} སྟབ

51 ལ་_{add.}

བསྐྱགས་52། །སྒྲིན་དང་མ་སྒྲིན་རིམ་བ་ནམས། །གུང་མའི་ཅེ་མོ་བད་
 53སྒྲོར་སོགས། །མཁས་བས་རྟོགས་54བར་མི་བྱེད་ན། །གལ་ཏེ་འདོད་
 བའི་བསམ་བས་ཞུགས། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་བ་སྟེ།55སྒྲིང་རྩེ་ཅན་ལ་ཤིན་ཏུ་
 ཡང་། །སྒྲོམ་ལས་ལ་སོགས་ཉེས་བ་ཆུང་། །རྒྱ་ཐབས་སྒྲོབ་མའི་ཉེས་བའོ། །
 དབང་བསྐྱར་ཆོགས་འཁོར་ལ་སོགས་དང་། །མཆུལ་ངག་56གི་བཤགས་
 བས་བསྐྱུལ། །གཞན་དུ་སྒྲེས་བྱ་ཐཤལ་བཆུག་ཅེས་སོ། །ལྷུང་བ་བདུན་བ་
 ཅུང་ཟད་ཅམ་བཤད་བའོ། །

ལྷུང་བ་བཆུད་བ་བཤད་བ་ནི། ལྷུང་པོ་སངས་རྒྱས་ལྷའི་བདག་ཉིད། །
 དེ་ལ་བརྟེན་བྱེད་བཆུད་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱའོ། །ལྷུང་པོ་ནི་གཟུགས་ལ་
 སོགས་བ་ལྷ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷུང་པོ་ནམ་བར་སྤང་མཛད།
 ཆོར་བ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན། འདུ་ཤེས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས། འདུ་བྱེད་དོན་
 ཡོད་གྲུབ་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལྷུང་པོ་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་བ་ཡིན་

52 བསྐྱགས་] em. (with Jampal Dragpa): སྒྲོགས་

53 བད་] em: ལྷུང་

54 རྟོགས་] em. (with Jampal Dragpa): རྟོག་

55 དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་བ་སྟེ།] add.

56 ངག་] conj: དག་

བས། སངས་རྒྱལ་ལྷའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྗེ་མེས་པོ་འཕགས་
 ལུས་འདི་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་བཞུགས། །དང་པོ་སྐུ་ཡི་རྗེ་
 ཉིད། །གཟུགས་ཕྱང་ལ་ནི་ཡང་དག་བཞུགས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་སོ། །རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་པ་ལས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འོད་
 གསལ་བ་རྣམ་པར་57མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྷ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་
 བརྟམ་པ་ནི། གསོད་པ་དང་བཅིང་བ་དང་ངན་པའོ་སྦྱུལ་དུ་བསམས་ནས་
 བསྐྱུང་བར་གནས་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་རྣམ་སྐྱེ་སྦྱོང་བ་དང་། ཡན་
 ལག་ལ་སོགས་པ་མ་རུང་པར་བྱེད་ཅིང་། མ་སྟོལ་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
 ལྷུང་བའོ། །འདིར་ཡང་ཆེ་འབྲིང་དང་ཡན་ལག་གི་གོང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ནད་སེལ་བ་དང་། སྤྲ་མ་དང་དགོན་མཆོག་གི་ཞབས་འབྲིང་བྱེད་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐོང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བཤགས་པའི་ཐབས་ནི་
 ལྷའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ། ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པས་ཆོམ་པར་
 བྱའོ། །ལྷུང་བ་བརྒྱད་པའོ། །

ད་ནི་ལྷུང་བ་དགུ་པ་གསུངས་58པ་ནི། རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་
 རྣམས་ལ། །སོམ་ཉི་ཟ་བ་དགུ་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱི་དག་པའི་
 ཆོས་ནི། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བདག་མེད་པ་

57 བར་] em.: བ

58 གསུངས་] em.: གསུང

གཉིས་དང་། དེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལོ། །དེ་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཏྟག་པ་དང་། གཅིག་ཕྱར་འདོད་པ་དང་། ལྷ་དང་དབང་ལྷག་ལ་
 སོགས་པར་སྦྱ་བ་དང་། རང་གི་སྡེ་པས་དུས་གསུམ་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་སྦྱ་བ་
 དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་གཞན་དབང་སྦྱོང་བ་ཙམ་ཁས་ལེན་པ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་འཁྲུལ་པར་བྱས་པས། འདི་ཅི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་བཀའ་འཇམ་བདུད་ཀྱི་ཆོག་ཞེས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བལོ།
 འདིར་ཡང་ཡན་ལག་སྟུ་མ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱལོ། །བཤགས་པའི་ཐབས་ནི་
 ཆོགས་པ་ལ་བཤགས་ལ། བྱིས་བསྐྱམ་སྟེ་སྟེ་བ་མེད་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱལོ། །
 ལྷུང་བ་དགུ་བལོ། །

ད་ནི་ལྷུང་བ་བཅུ་པ་ནི། གདུག་ལ་ཏྟག་ཏུ་བྱམས་ལྡན་པ། །བྱེད་པ་དེ་
 ནི་བཅུ་པར་འདོད། །ཞེས་བྱ་བ་བཤད་དེ། གདུག་པ་ཅན་ནི་བདུད་དང་ལྷ་
 སྟེགས་དང་། བྱི་རོལ་ཕྱོལ་བ་རྒྱུགས་པ་ཅན་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ལོག་སྟེང་
 ཅན། ལྷ་མ་དང་དགོན་མ་ཆོག་དང་སེམས་ཅན་པལ་པོ་ཆེ་ལ་གཞོད་པར་
 བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འཁུ་བལོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོང་རྗེས་བསྟུ་
 པའི་དངོས་པོ་བཞི་59དང་། རྩ་འབྲུལ་དང་། དག་ཤུལ་གྱི་སྦྱོད་པ་དང་།
 མདོན་སྦྱོད་ཀྱིས་མི་འདུལ་ཞིང་། ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྦྱོད་གཏན་དུ་བྱེད་ཅིང་
 བསྟེན་བཀྱར་གྱི་བྱིར་དགའ་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བལོ། །དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་། སྟོང་རྗེ་

59 བསྟུ་པའི་དངོས་བཞི། em. : བསྟུས་པའི་དངོས་བཞི

ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། །གདུག་པ་ཡལ་བར་མི་དོར་ཏེ། །རྩུ་འབྲུལ་བསྐྱལ་
ལ་སོགས་པས་འདུལ། །གཞན་དུ་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་སྤངས། །ཞེས་བཤད་
དོ། །ཡན་ལག་ནི་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ། །ཉེས་པ་ལས་ལྡང་བ་ཡང་ཆོགས་པ་ལ་
བཤགས་ཏེ། ཐེན་ལས་བཞིས་འདུལ་བར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་བརྩུ་བའོ། །

དེ་ནི་ལྷུང་བ་བརྩུ་གཅིག་པ་གསུངས་60པ་ནི། མིང་སོགས་བྲལ་བའི་
ཆོས་རྣམས་ལ། །དེར་རྟོག་པ་ནི་བརྩུ་གཅིག་པ། །ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མིང་
སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་ནི། མིང་དང་ཆོག་དང་ཐ་སྙད་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་
བར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཏེ། འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེར་རྟོག་པ་
ནི་མིང་དང་ཆོག་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་བར་བྱར་ཡོད་པར་རྟོག་པ་སྟེ། ཟབ་
མོའི་མདོ་དོན་61སྟོ་གྲོས་ངན་པའི་བྲི་མས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འཆད་62པའི་
ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་ལྷུང་བའོ། །ཡན་ལག་ཅི་རིགས་པ་སྒྲར་བཞིན་ཤེས་པར་
བྱའོ། །བཤགས་ཐབས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས་ལོག་ཅིང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་
ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པའོ། །ལྷུང་བ་བརྩུ་གཅིག་པའོ། །

60 གསུངས་] *em* ; གསུང

61 དོན་] *em* ; འདོན

62 འཆད་] *conj* ; ཆད

དེ་ནས་ལྷུང་བ་བཅུ་གཉིས་པ་གསུངས་63པ་ནི། སེམས་ཅན་དད་དང་
 ལྡན་པ་ལ། །སེམས་སུན་འབྱེན་པ་བཅུ་གཉིས་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
 སེམས་ཅན་དད་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་ལས་དང་
 བོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་ཆེ་སེམས་སུན་འབྱེན་པ་ནི། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་
 སྒོར་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ལུས་ཀྱིས་བག་མེད་པར་སྒྱུད་ཅིང་འདི་ལྟ་
 བྱ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གནང་ཞིང་འདིས་མི་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངག་གིས་
 ལུ་ཙཱ་དུ་སྤྲུས་པས། གཞན་མ་དད་ཅིང་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་སྒྱུད་དེ། མ་ཞུགས་
 པ་རྣམས་མི་འདུག་ཅིང་། ཞུགས་པ་རྣམས་སྒྲོག་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བའོ། །
 ཡན་ལག་གྲང་ཅི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཤགས་པའི་ཐབས་ནི།
 མཆུལ་སྒོན་དུ་འགྲོ་བས་དམ་པ་གཅིག་ལ་བཤགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་
 བསྐྱམས་ཏེ། བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་64པས་རྗེས་སུ་གཟུང་
 བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལྷུང་བ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །

ད་ནི་ལྷུང་བ་བཅུ་གསུམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དམ་ཆིག་ལ་65ནི་རི་
 བཞིན་ཉིད། །མི་བསྟེན་པ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དམ་ཆིག་སྤར་

63 གསུངས། em.: གསུང

64 བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས། conj.: དེ་ཉིད་ལ་སོགས

65 ལ། em.: ལས

བཤད་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལ་བྱའོ། །རི་བཞིན་རྟེན། མི་བསྟེན་པ་ནི།
 དེ་དག་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་བེལ་གྱིས་ནོན་པ་དང་། མི་ཤེས་
 པས་ལྟང་བ་བྱང་ཡང་ཉེས་པ་ལས་འདའ་བར་མི་བྱེད་པར་བྱང་དུ་གསོད་ན་
 ལྟང་བའོ། །འོ་ན་ལྟང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམ་ཆོག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་ལ།
 བཅུ་གསུམ་པ་ཁོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འཛོག་ཅེ་ན། བདེན་ཏེ་འདི་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་
 བྱང་དུ་གསོད་པའི་ཕྱིར། ལྟང་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་
 ཕྱིར་མ་གྲུས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་བའི་རྒྱས་ལྟང་བ་བྱང་བ་བྱང་དུ་
 གསོད་ཅིང་། ཕྱིར་འཆོས་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་མཁས་པའི་ལྟང་བའོ། །
 མི་ཤེས་པས་ལྟང་བ་འབྱུང་བ་ནི་མི་མཁས་པའི་ལྟང་བའོ། །དེ་ལ་མཁས་པའི་
 ལྟང་བ་ནི། ཤེས་བཞིན་དུ་བྱང་དུ་བསད་པས་ལྟང་བ་བྱང་བའི་དུས་ན་ཉེས་
 པ་བྱང་ཡང་བཤགས་ཤེས་པས་བྱིས་ཡང་ལ། ལྷན་པོས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ནི་
 བཤགས་མི་ཤེས་པས་བྱིས་ལྟའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མཁས་པས་སྒྲིག་པ་
 བྱས་པ་རྣམས་སྒྲིན་འཕལ་ལ་འབྱང་། །མི་མཁས་སྒྲིག་པ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཐུར་
 དུ་འགྲོ། །ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུ་ཆུང་ཡང་གཏིང་དུ་འགྲོ། །དེ་ཉིད་སྟོང་དུ་བྱས་ན་
 ཆེ་ཡང་མཁའ་ལ་འགྲོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། གཞན་ཡང་། མཁས་པས་
 སྒྲིག་པ་བྱས་པ་རྣམས། །བཀའ་སོགས་བསྐྱེད་ཉེ་ཤིང་ལྷོ། །ལྷན་པོས་སྒྲིག་
 པ་ཅི་ཡང་མིན། །རང་བཞིན་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་མི་བསྟེན་པ་སྟེ། བུམ་བའི་
 དབང་ལ་མཆོན་ན་སྐྱའི་དམ་ཚིག་ལྟའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པ་དང་། གསུང་
 གི་དམ་ཚིག་གངས་ཀྱི་བསྟེན་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་རང་ལྟར་བསྐྱོམ་
 པའམ། སྟོང་ཀར་ཐུག་མཆོན་ནམ་ས་བོན་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པ་ལ། ཉིན་ཞག་
 ཐུགས་གཅིག་ལ་དེ་ནམས་གང་ཡང་རུང་བ་བྲན་པ་ཅམ་མི་བྱེད་ན་ལྟར་
 བཤོ།

གཞན་ཡང་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་ཤ་ལྔ་བདུད་ཅི་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
 པ་ལ། མི་གཅང་བའི་རྩ་ས་སུ་བལྟས་ཏེ་བཅོག་པར་ལྟ་ན་ལྟར་བཤོ། །ཡན་
 ལག་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །བཤགས་ཐབས་ནི་ལྟར་བ་སོ་སའི་བཤགས་ཐབས་
 ཀྱི་སྟོང་དུ་བྱད་དུ་གསོད་པའི་བཤགས་ཐབས་དེ་བསྟན་ཏེ་གཉིས་ལྔ་བ་དུ་
 བཤོ། །བཤགས་66པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཉིས་པ་རྒྱུད་བར་འགྱུར་བའི་
 བཤགས་པའི་ཐབས་ནི། བཤགས་དང་བྲལ་དང་བཟུ་བ་དང་། དབྱུང་དང་
 བསྐྱེད་དང་དམིགས་པས་སྟོང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལས།
 འདྲིར་བྲལ་བ་ཅམ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོད་ཀྱི་བྱན་མགོ་ལ་ཉིས་ལྟར་ཐམས་
 ཅད་བཤགས་པའི་བསམ་པས། ལག་པ་རྩོམ་ཐལ་མོ་སྤར་བའི་སོར་མོ་བཅུ་
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་བཅུར་བསམས་ཏེ། དེའི་ལྔ་གས་རལ་གྱིར་
 གྱུར་པ་ལས་སྟེག་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བར་བསམ། བཟླ་བཅུ་ཉེ་ཞེས་

66 བཤགས་] conj.: མཁས་པས་བཤགས་

བརྗོད་ཅིང་བཤ་བ་ལན་གསུམ་གྱི། །འདི་ནི་བཤགས་ཐབས་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའོ། །ལྷུང་བ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །

ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་བ་གསུངས་པ་ནི། །ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱད་མེད་
ལ། །སྒྲོད་པར་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་བ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཡུམ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ལ། །འདིར་དེ་དང་ཆ་མ་ཐུན་པ་དབང་གསུམ་
པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་བྱག་རྒྱར་གཟུང་བའི་རིག་མ་ཡིན་པས་ན་བྱད་
མེད་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་བྱད་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་
དུ་བཞག་གོ། །དེ་དག་ལ་ངན་པར་བལྟ་བར་བྱས་ཏེ། །བརྟེན་67པར་བྱེད་
པ་འཁོན་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བའོ། །ཡན་ལག་ཅི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
བཤགས་པའི་ཐབས་ཀྱང་མཐུལ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས། །ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་
བཤགས་པ་དང་། ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པས་བཤགས་སོ། །ལྷུང་
བ་བཅུ་བཞི་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བཤད་ནས། །སྤྱི་དོན་གསུམ་68པ་དོན་ཉེ་བར་
བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་ནི། །སྤྲུགས་པས་དེ་དག་སྤངས་ན་69ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་

67 བརྟེན། *conj.*; བསྟེན

68 གསུམ། *em.*; གཉིས

69 ར། *em.* (with Jampal Dragpa); རས

སོགས་པ་སྟེ། ཀང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་པའི་པན་ཡོན་
 བསྟན་ཏེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་བསྟན་ཏོ། །བསྐྱངས་པའི་པན་ཡོན་དང་། ཉམས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། བདག་བདེ་ལེགས་སུ་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་སྒྲ་
 མ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་འདུ་ཤེས་བྱ་ཞིང་། སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཐུན་མོང་བ་ནས་
 བཟུང་ནས་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྒྲོམ་པའི་བར་དུ་མཐོས་ཏེ། མ་ཉམས་པར་
 བསྐྱང་བ་ལ་འབད་དོ། །ཞེས་གདམས་པ་ནི། དེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་ཅུང་
 ཟད་ཅམ་བཤད་པའོ། །

ཡན་ལག་ཉམས་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། མཚོད་པར་བརྗོད་པ་དང་།
 བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། ལྷུང་བ་དངོས་དང་། ལྷུང་བའི་འབྲས་བུའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉེ་རུ་ཀ་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟེ། ཉེ་རུ་ཀ་དང་སྒྲ་མ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བཤད་
 པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། རབ་ཏུ་བདེ་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །ཡན་ལག་ཉེས་པ་
 བདག་གིས་བཤད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་བདེ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དམ་ཚིག་གིས་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པས་ན་དམ་ཚིག་ལ་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུའི་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པའོ། །
 འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ནི་དམ་ཚིག་དང་འགལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡན་ལག་ནི་

དངོས་གཞི་མ་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་འགྲེལ་བར་བཤད། ཡང་ན་རྩ་བ་བཙུ་
 བཞིའི་ཡན་ལག་གི་ཉེས་པ་སྒྲུལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། བརྒྱད་པོ་འདི་ཡན་ལག་
 བདུན་མ་70ཙམ་བའི་ཉེས་པ་གཉིས་ཡིན། ལྷེ་ཡང་མཉམ་པས་ཡན་ལག་
 ཞེས་བྱའོ་གསུང་། འདི་ནི་རྩ་བ་བཙུ་བཞིའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཡན་ལག་
 ཡིན་ནམ་ཡང་སེམས། ཉེས་པ་ནི་ལྷུང་བ་སྟེ། སྒྲུལ་པོ་དང་ལྷེ་བ་དང་ཉེས་
 བྱས་སྤྲ་མོའོ། །

གཉིས་པ་ལྷུང་བ་དངོས་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། དམ་ཆིག་དང་ནི་
 མི་ལྟན་པའི། རིག་མ་བསྟེན་པར་དགའ་བ་དང་། ཞེས་བྱའོ། དམ་ཆིག་
 དང་མི་ལྟན་པའི་རིག་མ་ནི་དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ཀྱང་གསང་མི་ཐུབ་
 པ་དང་། ལྷགས་པ་བདག་ཉིད་ལ་མི་དད་པ་དང་། སྤང་པོ་ཅན་ལ་སོགས་
 བའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་པའོ། དེ་ལྟ་བུ་བསྟེན་71པར་བྱེད་ན་ཡན་ལག་
 གི་ལྷུང་བའོ། འདི་ལ་ཡང་བཙུ་བཞི་པོ་བཞིན་ཡན་ལག་བདུན་ཅི་རིགས་སུ་
 བཅིའོ། ཡན་ལག་གི་གཙུག་པོ་ཅམ་བྱུང་བ་ནི་སྒྲུལ་པོའོ། །བཤགས་པ་དུས་
 ལས་འདས་པ་ནི་ལྷེ་བའོ། །སྒྲུར་བའི་གྲོགས་ཅམ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །དྲི་མ་

70 མ } add.

71 བསྟེན } em.: བསྟན

ལས་ལྟང་བ་ནི་ཚོགས་པ་ལ་72བཤགས་པའོ། །རིག་མ་དམ་ཚིག་དང་ལྟན་
 བ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ལྟང་བ་བདུན་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་
 གོ་གསུང་ངོ། །ཡན་ལག་དང་པོ་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཚུད་པ་ནི། །ཡན་ལག་ཉིས་པ་གཉིས་
 བར་བཤད། །ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་མཚེད་པ་དང་། དཔལ་
 བའི་སྟོན་མའི་དུས་སུ་ཚུད་པ་སྟེ། སྟན་དེ་ཉིད་ལ་ནི་ཡན་ལག་གི་ལྟང་བའོ། །
 གཞན་སྔ་མ་དང་འབྲའོ། །ལྟང་བ་ནི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་བཤགས་ཤིང་། ཚོགས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་བྱའོ། །ཚོས་ཉན་པའི་དུས་སུ་ཚུད་པ་ནི། ཤན་འབྲ་བ་
 རྟེ་73ཕྱོགས་མ་ཐུན་ནོ། །འདི་ནི་ལྟང་བ་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་གོ། །གཉིས་
 པའོ། །

མ་གསུངས་པ་ཡི་རིག་མ་ལས། །སྔགས་པས་བདུད་ཅི་ཐོབ་བྱེད་
 པ། །ཡན་ལག་ཉིས་པ་གསུམ་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་མ་གསུངས་པ་ནི་
 རྒྱད་ནས་མ་གསུངས་ཤིང་དམན་པའི་བྱད་མེད་ངོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡན་ལག་གི་ཉིས་པའོ། །གཞན་སྔ་མ་དང་འབྲའོ། །
 ལྟང་བ་ནི་ཡན་ལག་དང་པོ་དང་འབྲ་བའོ། །འདི་ནི་བཅུ་གསུམ་པའི་ཡན་
 ལག་གོ། །ཡན་ལག་གསུམ་པའོ། །

72 ལ] *em.*; ལས

73 རྟེ] *conj.*; དེ

དེའི་ཐེས་སུ། གསང་ཆོས་ཡན་ལག་ཤེས་གྲུང་གྲང་། །གཞན་ལ་མི་
སྟོན་ཤེས་རབ་ངན། །ཡན་ལག་ཉེས་པ་བཞི་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསང་བའི་ཆོས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དོན་ཤེས་གྲང་། བསྟེན་བཀྱར་དོན་
དུ་གཉེར་བས་སྟོབ་མ་སྟོད་དང་ལྡན་པ་ལ་མི་སྟོན་པ་དང་། དཔེ་འབྱུང་གིས་
མི་སྟོན་ན་ལྟར་བཤོ། །ཆོས་དེས་སྟོབ་མ་ལ་མི་མན་པ་དང་། གཞོད་པར་
དགོངས་ནས་མི་སྟོན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ལྟར་བ་ནི་དམ་པ་གཅིག་ལ་
བཞགས་ཏེ། བྱིས་སྟོད་ལྡན་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་བཅུ་གཉིས་པའི་
ཡན་ལག་གོ། །ཡན་ལག་བཞི་པའོ། །

ཡན་ལག་ལྔ་པ་ནི། དད་པས་སེམས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་74། །གཞན་གྱི་
གཏམ་བྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཡན་ལག་ཉེས་པ་ལྔ་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
དད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་75བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བདག་ཉིད་ལ་འདྲི་ན། ལན་མི་འདེབས་པར་
ཆགས་པའི་དབང་གིས་བྲེ་མའི་གཏམ་བྱེད་ན་ལྟར་བཤོ། །ལྟར་ཆད་ནི་ཐ་
མལ་པ་ཐེག་པ་དང་འདྲའོ། །འདི་ཡང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་གོ། །ཡན་
ལག་ལྔ་པའོ། །

74 རྒྱ་] conj. (with Jampal Dragpa); རྒྱ་

75 རྒྱ་] conj. (with Jampal Dragpa); རྒྱ་

དེ་ནས་ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཞག་བདུན་འདས། །ཡན་ལག་ཉེས་པ་བྱུག་པ་
 ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འཛིན་ཏེ།
 ལུས་ངག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་གནས་ནས། རང་གི་དོན་གྱི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་
 པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་ཟབ་མའི་དོན་གྱིས་འཇིགས་པ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པའི་གང་ཟག་གོ། །དེའི་ནང་དུ་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་སྟོན་བདུད་ཅི་ལྟ་
 ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཉན་པ་རང་གི་སྟོན་པ་མི་བྱེད་པར་ཞག་བདུན་འདས་ན་
 ལྟར་བ། གཞན་སྟེ་མ་དང་འབྲེལ། །དགོས་པའི་དབང་དང་གཞན་དད་པར་
 བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད། འདི་ནི་བདུན་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་
 གོ། །ཡན་ལག་བྱུག་པའོ། །

དེའི་རྗེས་སུ། རྣལ་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་མི་ཤེས་པར། །ང་ནི་སྤྲགས་པ་ཡིན་
 ཟེར་བ། །ཡན་ལག་ཉེས་པ་བདུན་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྣལ་
 འབྱོར་ཡེ་ཤེས་ནི་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་།
 རྗེགས་པའི་རིམ་པའོ། །མི་ཤེས་པ་ནི་དེ་བསྐྱོམ་ཞིང་ཉམས་སུ་ལེན་མི་ཤེས་
 པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ང་ནི་སྤྲགས་པའོ། །ཞེས་སྟེན་ལྟར་བའོ། །ལྷང་
 ཚད་ནི་དམ་པ་གཅིག་ལ་བཞགས་ཤིང་བསྐྱེད་རྗེགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམ་པ་ལ་
 བསྐྱབ་པའོ། །ཡན་ལག་བདུན་པའི་བཞག་པའོ། །

བརྒྱད་པ་གསུངས་76པ་ནི། སྟོད་མིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །
 ཕྱི་ཡི་ཆོས་བཤད་ཡིན་པ་ལ། །གསང་བའི་དོན་རྣམས་བཤད་པ་ནི། །ཡན་
 ལག་ཉེས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཟབ་མེད་དོན་བསྟན་
 པའི་སྟོད་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ། ཕྱི་ཆོས་མི་སྟོན་པ་དང་། རྟོན་པ་
 དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་དམིགས་ནས་གསང་བའི་ཆོས་སྟོན་ན་ལྟར་བཤོ། །ཡུལ་
 དང་བསམ་པ་དང་དུས་དང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་ཉེས་པ་སྟེ་བ་དང་། ཡང་བ་
 དང་། ཉེས་པ་མེད་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་བདུན་པ་དང་
 བཅུ་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་གོ། །

དོན་གསུམ་པ་ལྟར་བའི་འབྲས་བུ་ནི། འདི་རྣམས་ཡན་ལག་ཉེས་པ་
 སྟེ། བསྐྱལ་པ་མང་པོར་དཔྱུལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་ཉེས་
 པ་གཅིག་ལ་ལོ་གསུམ་དུ་མ་བཤགས་པར་དུས་ལས་འདས་ན། བསྐྱལ་པ་
 མང་པོར་དཔྱུལ་བར་འགྲོའོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིགས་པའི་བསམ་པས་མི་ཉམས་
 པར་བྱ་ཞིང་། ཉམས་ན་ཡང་འགྲོར་པ་ཅི་ཡོད་པས་སྦྱར་དུ་བྲི་མ་ལས་ལྟར་
 བར་བྱའོ། །ཡན་ལག་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་བཤད་པ། །ཤུགས་དག་སྟོང་དོ་
 རྗེ་རྒྱལ་པོས་ཉེ་བར་སྦྱར་བའོ། །རྫོགས་སོ། ། །